

Srbski književniki pridejo v Novo mesto v soboto, 24. novembra!

Društvo slovenskih književnikov je organiziralo v nekaterih krajih po Sloveniji gostovanje književnikov iz Srbije (obenem bodo slovenski književniki obiskali Srbijo).

Srbski književniki pridejo tudi v Novo mesto. Prireditev pod naslovom »Večer srbskih književnikov« bo v soboto, 24. novembra, ob 20. uri v dvorani Doma JLA v Novem mestu.

Na tem večeru bodo brali iz svojih del in odgovarjali tudi na vprašanja pesniki in prozaisti: Desanka Maksimović, Cedomir Minderović, Erlih Koš, Antonije Isaković, Nikola Drenovac, Slavko Vukosavljević in Esad Mekuli.

Ker je prvič, da bo v našem mestu gostovala tako številna in izbrana ekipa književnikov iz bratske Srbije, vabimo Novomeščane, da se v čim večjem številu odzovejo vabilu prireditelja in obiščejo ta zanimivi literarni večer. Vstop je prost.

KJE JE 424 MILIJONOV DINARJEV?

Po bančnih podatkih smo v našem okraju do konca septembra dosegli od planiranih 5.15 milijard proračunskih dohodkov le 3,39 milijarde ali 65,8 odstotkov. Svet za družbeni plan in finance OLO Novo mesto je 17. novembra podrobneje obravnaval proračunske dohodke in izdatke v prvih devetih mesecih letošnjega leta in sprejel sklep, da je treba poostri predvsem izterjavo davkov od zasebnikov sektorja gospodarstva.

Ob natančnejšem pogledu v te stvari lahko ugotovimo, da so proračunski dohodki takole pobrani:

● iz osebnih dohodkov delavcev, ki so zaposleni v gospodarstvu 65,7 odst., iz osebnih dohodkov delavcev

izven gospodarstva pa 58,4 odst.; davek od kmetijstva je odveden 62,5 odst., davek od obrtnikov 73,6 odst.; občinske doklade od kmetijstva so poravnane v 66,7 odst., občinski prometni davek na alkoholne pijače v 79,4 odst., obč. prometni davek na maloprodajo pa v 63,5 odst.; prometni davek od zasebnikov je plačan 78-odstotno, dopolnilni

Ce ne bi imeli nerednih davkoplačevalcev, bi lahko proračunske dohodke v tem obdobju pobrali 75-odstotno. Svet za družbeni plan in finance se je zato zavzel za dosledno izterjavo davkov od kmetijstva, obrti in raznih poklicev, plan dohodkov pa bi bilo možno izpolniti še pri nekaterih drugih dohodkih od prebivalstva in pri pro-

bilo do zdaj v veljavi. So primeri, ko davkoplačevalci nimajo nobenih razlogov, na podlagi katerih bi lahko opravičili neizpolnjevanje svojih obveznosti do

V torek sta oba zbora OLO izvolila za novega predsednika OLO Staneta Dolenca, dosedanega direktorja tovarne NOVOTEKS v Novem mestu

POČASNEJE V DRUGEM POLLETJU

Na seji OLO Novo mesto so v torek dopoldne razpravljali o izpolnjevanju nalog po družbenem programu za razvoj okraja. Poglavitna ugotovitev odbornikov obeh okrajnih zborov je, da je znatno popustil tempo v proizvodnji, kar je v odnosu na zelo dober začetek v tem letu zelo zaskrbljujoče. Odborniki so ponovno opozorili na priporočila, ki so bila že prej poslana gospodarskim organizacijam. Na vsak način je treba v dneh do novega gospodarskega leta z največjim prizadevanjem opraviti naloge vsaj v zadovoljivih mejah. OLO je razpravljalo tudi o turizmu in dal več poroštenih izjav interesentom, ki bi radi najeli posojila. Več bomo o seji in sprejetih priporočilih poročali prihodnjic.

Na koncu sta oba zbora OLO soglasno izvolila STANETA DOLENCA za novega predsednika OLO Novo mesto.

Pred pomembno urbanistično razstavo v Novem mestu

Tovariš inž. arh. Danilo Lapajne, ki je za Projektivno podjetje Novo mesto obdelal celotno gradivo za UR-

BANISTIČNI PROGRAM NOVEGA MESTA, nam je pred dnevi povedal, da bo v Novem mestu kmalu odprta zanimiva in potrebna razstava: obiskovalci bodo lahko videli glavno gradivo idejnega osnutka urbanističnega načrta. Ta idejni osnutek je že zdaj glavna podlaga za vsa nova in obnovitvena gradbena in druga dela v Novem mestu ter njegovi najbližji okolici, saj delajo z njegove podlage vse sedanje zazidalne načrte za posamezne mestne predele. Posamezna stanovanjska naselja, industrijsko naselje v Bršlinu, reševanje prometnih vozlov in drugi problemi so obdelani lani in letos že samo s stališč in nalog, ki jih vsebuje urbanistični program Novega mesta. Iz tega programa bodo na razstavi vsi najbolj zanimivi listi, ki nedvomno zelo zanimajo vse prebivalce Novega mesta in njegove okolice. Hkrati bo program zajel tudi bodoči razvoj Smarjenskih in Dolenjskih Toplic.

Zdi se nam potrebno, da že zdaj povabimo vse občane, da bi aktivno sodelovali s predlogi, ko bo treba urbanistični program dopolniti. Prav gotovo bo marsikdo lahko dal pameten predlog, kako bi bolje uredili ta ali oni problem, teh pa prav v bodoči izgradnji Novega mesta ni malo! Tak je n. pr. samo cestni problem, ki terja prav posebne napore, da bo kar najugodnejše rešen. Prav tako naj bi se temu koristnemu delu pridružila zlasti vsa strokovna društva v Novem mestu. Na željo društva bo inž. arh. Danilo Lapajne tudi predaval o problemih, ki so združeni z urbanističnim programom, po potrebi pa bo tako predavanje tudi za občane, če bo dovolj interesentov.

Upamo, da bomo že v sredo lahko obvestili naše bralce, kdaj in kje bo zanimiva razstava odprta.

VREME

OD 22. XI. DO 2. XII. 1962

Padavine pričakujemo okrog 26. in zlasti okrog 29. novembra, v ostalem suho vreme. Temperatura se bo sprva dvignila, toda okrog 29. novembra ohladitev s snegom do nižin. V začetku decembra mrzlo vreme.

Dr. V. M.

proračunski prispevek iz osebnih dohodkov 60,5 odst. itd.

Z ozirom na to, da zaradi novih gospodarskih predpisov mnoge gospodarske organizacije ne bodo mogle uresničiti vseh nalog in tudi njihov dohodek ne bo tak, kot je bil planiran, je svet posebej obravnaval dohodke zasebnega sektorja. 10. novembra so imele občine takole pobrane davke od katastrskega dohodka:

● Brežice 60 odstotkov, Črnomelj 74 odst., Metlika 75 odst., Novo mesto 69, Sevnica 68, Trebnje in Videm-Krško pa 62 odst.

Prezgodnja zima

V petek zjutraj, 16. novembra, smo se zbudili pod snežno odejo. Vse prezgodaj je prišel prvi pozdrav zime in z njim brozga, ki se je v nedeljo, ponedeljek in torek še stopnjevala. Bilo je tudi nekaj prometnih nesreč, na kiroškem oddelku novomeške in brežiške bolnišnice pa so imeli zdravniki precej več dela, kakor bi ga bilo sicer. Upajmo, da si bo starka Zima le še premislila, čeprav nosijo Gorjanci z Rogom vred že več dni belo kapo...

V soboto dopoldne je podjetje ELEKTROTEHNA iz Ljubljane odprlo na novomeškem Glavnem trgu svojo 4. prodajalno: specializirano trgovino z bogato izbiro elektrotehničnega materiala, televizijskih in radijskih sprejemnikov, gospodinjstkih ter drugih aparatov. Več o tem berite na 3. strani današnje številke!

Sergej Thorževski je bil na zadnji seji obeh zborov ObLO Novo mesto izvoljen za novega predsednika ObLO

MATI, NE JEZITE SE!

Pismonoše nismo krivi, če Dolenjskega lista v trafikah zmanjka! Naročite si naš tedenik na svoj domači naslov, pa ga boste dobili zanesljivo vsak četrtek!

5.000 DOLENJSKIH LISTOV

pa bomo razdelili prihodnjo sredo vsem tistim družinam in posameznikom v Spodnjem Posavju, Beli krajini in drugod po Dolenjskem, ki doslej še ne poznajo našega domačega glasnika Socialistične zveze! Zahtevajte brezplačen izvod PRIHODNJE STEVILKE Dolenjskega lista za svojega soseda, znanca ali prijatelja, ki najbolj razširjenega časnika v našem okraju še ne prejema na svoj stalni naslov! Pošljite prihodnjo številko našega tedenika tudi sorodnikom in prijateljem, ki živijo v drugih republikah Jugoslavije ali v inozemstvu — veseli bodo vaše pozornosti in radi se bodo naročili na list iz domačih krajev. Pridobite tudi vi domačemu tedeniku vsaj enega novega naročnika!

BRESTANICA: 24 novih naročnikov!

Šestmesečno tekmovanje krajevnih organizacij Socialistične zveze delovnega ljudstva v okraju je v polnem razmahu. Sem moramo šteti izredno razgibano delo KO SZDL v razpravah o novi ustavi in statutih, praviako pa obsežne predvolilne priprave in volilne sestanke v organizacijah. O tekmovanju bomo obširneje poročali prihodnje sredo, danes pa bi radi samo omenili razveseljivo novico:

- Krajevna organizacija SZDL v Brestanici (občina Videm-Krško) je v okviru tekmovanja
- KO SZDL zbrala pretekli teden 24 novih naročnikov za Dolenjski list in nam zanje že poslala podpisane naročilnice!

Ena izmed tekmovalnih točk v pravilniku o tekmovanju, ki govori o stikih odbora KO SZDL s članstvom, pravi takole: »Ocenjuje se tudi odstotek članstva, ki je naročen na Dolenjski list, število in vsebina objavljenih člankov iz krajevnih organizacij...«. V Brestanici, tako vse kaže, so se v tekmovanje zelo resno vključili, saj so dosegli doslej tudi že druge, zelo lepe uspehe, o čemer bomo v kratkem poročali kaj več. Vsekakor pa je zgled KO SZDL v Brestanici zelo mikaven. Vse organizacije SZDL v okraju, zlasti pa vse tiste v Spodnjem Posavju, kjer je doslej še najmanj naročnikov na DOLENJSKI LIST, lahko ves december učinkovito sodelujejo v zbiranju novih naročnikov in bralcev za najbolj razširjeni časnik v našem okraju.

V decembru želimo doseči redno tedensko naklado 20.000 izvodov Dolenjskega lista. V sredo bodo začeli pismonoše razdeljevati 5.000 brezplačnih izvodov nove številke DOLENJSKEGA LISTA vsem tistim družinam v okraju, ki domačega tedenika še ne poznajo. Razen krajevnih organizacij SZDL bodo ves december zbirali nove naročnike tudi pismonoše in bo tako mogoče doseči, da bodo povsod vsi člani SZDL naročeni na glasilo občinskih odborov SZDL in okrajnega odbora SZDL — na naš DOLENJSKI LIST, ki ga tiskamo trenutno vsak teden 18.700 izvodov. Do redne naklade 20.000 izvodov nam manjka torej samo 1.300 novih naročnikov. Vabimo vas, da sodelujete v enomesečnem zbiranju novih prijateljev našega domačega tedenika!

Za zdravo in srečno življenje

Tudi v letošnjem novembru je mošt dozorel v vino. In mlado vino, ki naj po Prešernu »utopi vse skrbi, v potrtih prsah up budila, nas znova opozarja, da je toliko poživil, ki so v majhnih količinah lahko koristne in celo zdravilne, v večjih množinah pa strup. Tako tudi kozarček vina lahko starčka poživi, otroku škoduje; v velikih količinah pa predstavlja hudega sovražnika poedincu, družini in vsej naši družbi. Zato se ne bojimo proti zmernemu pitju, proti zlahtnemu grozju, ki ga je še vedno premalo, temveč proti zlorabi alkoholnih pijač, proti pijančevanju.

Alkohol uničuje telesno in duševno zdravje, zmanjšuje delovno zmogljivost, ruši družinsko srečo; v industriji in prometu spravlja v nevarnost življenje, uničuje družbeno premoženje.

V programu ZKJ piše, da je boj za zdravo in srečno življenje slehernega člana naše družbe temeljna naloga in najvišji cilj vse naše družbe, zato bi moral biti boj za srečno življenje in proti vsem negativnim pojavom, torej tudi proti alkoholizmu, programska naloga sleherni množične organizacije.

Ali smo v tem boju, čeprav ne sodelujemo vsi, ki bi morali, dosegli uspehe? Kljub temu da pijanci še vedno razgrajajo in terorizirajo po gostiščih ter mnogi uničujejo družine, moramo z zadovoljenjem ugotoviti, da postaja mladina čedalje bolj trezna. Mladina se lahko izživlja v igrah, športu in drugih dejavnostih, se veselo zavrti, je razigrana brez alkohola, saj zdrava mladost tega pobudnika ne potrebuje.

Starši, ali kdaj pomislite, kaj bodo ob raznih slovesnostih plli vaši otroci? Ti bodo uživali, če bodo vsaj ob teh priložnostih dobili zdrave sadne sokove, ki jih vsaka gospodinja lahko pripravi s sokovnikom.

Dr. Potrč pravi, da je najgloblji vzrok alkoholizma v nerešenih problemih člove-

kove osebnosti. Zato je boj za resnične socialistične odnose najmočnejši vzvod tudi za odpravo alkoholizma, ki ima največkrat svoje jedro v občutku manjvrednosti, v zapostavljanju v službi in družbi, v razočaranju itd.

Ako nekatera gostišča še vedno nimajo večje izbire brezalkoholnih pijač, pomeni to ne samo nerazumevanje za socialistične odnose v naši družbi, temveč je tudi dokaz kulturne zaostalosti.

Skrbimo, da bo v šoli dobil vsak otrok malico, uporabljamo sadje za sokove! Zapuščene sušilnice naj se obnove, krljhi naj dobe zopet svojo veljavo med mladimi in starimi!

November, mesec boja proti alkoholizmu, naj nas vsako leto spomni, da mora boj za zdravo in srečno življenje trajati ne samo v mesecu novembru, ampak vse leto. Gre za to, da si bomo vsi, zlasti pa mladina, ustvarili nove navade in globlji in odgovornejši, socialistični odnos do človeka. Vsepovsod naj prednjači dober vzgled! O alkoholizmu je treba razpravljati na zborovanjih SZDL, Rdečega križa, sindikatov, AMD, DPM in drugih množičnih organizacij, pa tudi na zborih volivcev.

Inž. J. Zobec

ŠE ENKRAT: PRISPEVAJMO ZA BOLNIŠNICO!

Oba zbora ObLO Novo mesto sta na zadnji skupni seji razpravljala med drugim tudi o poteku gradnje nove bolnišnice v Kandiji. Ker nekatere gospodarske organizacije v novomeški občini kljub večkratnim priporočilom in opozorilom niso izpolnile svojih obveznosti do tega objekta, ki je v interesu vsega okraja, so odborniki pozvali delovne kolektive teh podjetij, naj ponovno razpravljajo o svojem prispevku v tej akciji, ker bi lahko utrpeli znatno škodo, če bi dela pri snovanju tako potrebnega in pomembnega objekta, kot je bolnišnica, zaradi nerednih plačnikov zastala.

Naročite DOLENJSKI LIST sorodnikom v tujini — hvaležni vam bodo za pozornost!

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

Na posvetovanju o osnutku občinskih statutov, ki ga je sklical Glavni odbor SZDL Slovenije, so med drugim ugotovili, da so v 45 občinah — vseh občin v Sloveniji je 65 — že sestavili osnutke statutov. Značilno pri tem je, da sestavljali niso uporabljali nikakršnega tipskega statuta, ampak so iskali originalne rešitve, take, ki čimbolj ustrezajo posebnostim posameznih občin, njihovim različnim materialnim in drugim možnostim. Med pomanjkljivosti pa je šteti dejstvo, da je sodeloval pri sestavljanju osnutkov zelo ozek krog ljudi, predvsem občinski uslužbenci in pravniki, namesto da bi že takoj v začetku, tudi v fazi sestavljanja osnutka, sodelovalo čim več ljudi. V tem je tudi vzrok, da so v številnih osnutkih zelo podrobno formulirana določila o organizaciji občinske skupščine in njenih organov, premalo precizno pa družbeno-ekonomski odnosi. Premalo je poudarjena tudi težnja po nadaljnjem razvijanju samouprave na vseh toriščih družbenega življenja v občini. Nekateri osnutki so presplošni, zelo deklarativni in ne odsevajo vseh procesov v komunih. Te pomanjkljivosti bo treba odpraviti. Statut občine mora biti listina samoupravljanja v občini, ne pa nekakšen deklarativni dokument, lepo napisan, a težko uporabljiv. — Na posvetovanju so nadalje ugotovili, da nekateri osnutki statutov premalo upoštevajo samoupravnost organizacij in gredo, s tem ko predpisujejo na primer krajevnim skupnostim celo delovne metode, spet v drugo skrajnost. V nekaterih statutih je opaziti težnjo po zoževanju krajevnih samouprave. Ponekod bi radi združili manjše krajevnost skupnosti v večje, in to ne glede na to, ali je to res potrebno, ali to prebivalci želijo, in ne

da bi skušali ugotoviti, ali bi to zavrlo pobude prebivalcev ali pa bi jih pospeševalo.

Dolgotrajno deževje je upravičeno navdajalo ljudi s strahom pred poplavlami. In res: voda v Makedoniji je divjala in pustošila, kakor sedanje generacije sploh ne pomnijo. Najhuje je bilo v petek, ko je Vardar prestopil bregove in poplavlil skoraj vse ulice v Skopju. Voda je preplavila tudi več drugih mest; razen Skopja sta bila hudo prizadeta še Kicevo in Ohrid. Več

STATUT — LISTINA SAMOUPRAVLJANJA V OBČINI

tisoč ljudi je ostalo brez strehe nad glavo. Nekateri vasi, ki jih je ogrožala pobesnela voda, so morali izprazniti. Mnogi ljudje v Skopju so ostali brez pitne vode. Hrana so morali dovajati s čolni, s katerimi so križarili po vseh ulicah, kjerkoli je bilo potrebno, požrtvovalni pripadniki JLA. Telefonske zveze so bile pretrgane. Na nekaterih ulicah je voda narasla meter visoko. Preplavila je kletna stanovanja, skladišča, izložbe. Cestni promet med Skopjem in Djevdjeljo sploh ni bil mogoč, ker je bila avtomobilska cesta pri Djevdjelji meter pod vodo. Tudi železniška proga je bila ponekod preplavljena. Voda je podrla več mostov; v nevarnosti je bil tudi komaj dograjen most v Skopju, ki je bil še opažen in ki so ga nameravali čez nekaj dni izročiti namenu.

V nedeljo je bilo v Prištini veliko zborovanje, na katerem je govoril predsednik Izvrš-

ZUNANJEPOLITIČNI TEDENSKI PREGLED

Oči sveta so zdaj uprte v kraje, ki so bili večini ljudi doslej neznan. Malokdo se je zanimal za Ladak, McMahonovo mejno črto, za Severovzhodno mejno agencijo (NEFA), za kraje, kot so Valong, Bomdilla, Čušul, Tezpur in tako dalje. Zal se zdaj široka javnost uči zemljepisa po metodi, ki ni nova, a neprijetna: iz vojnih poročil.

Indijsko-kitajski obmejni spopad čedalje bolj prerašča v vojno. Ob nenehnih napadih kitajske pehote, ki podprta s topništvom in oborožena s sodobnim orožjem, v valovih naskakuje indijske položaje v NEFA, da bi si izsilila prehod v dolino Bramaputre in v indijsko zvezno državo Asam, se je Indija dokončno zdrnila. Neprijateljni obrambni minister Krišna Menon je moral izstopiti iz vlade, namesto njega pa je prišel desno usmerjeni Cavan. V New Delhiju omenjajo možnost vojne napovedi Kitajski in prekinitve diplomatskih stikov z njo. Nehru je opozoril Indijce, naj se pripravijo na dolgo vojskovanje in hude žrtve. Vso deželo je zajel val borbenega navdušenja — ki je videti v obratnem sorazmerju z indijskimi vojaškimi neuspeli na fronti. Ljudje darujejo državi nakit in zlato, delavci izročajo eno ali več dnevnih plač za nakup orožja, mladina se množično prijavlja za vojaško službo in tako dalje. Ta spontani in siloviti odziv indijskih množic ni presenetil samo tujih opazovalcev in diplomatov, ampak celo Nehruja samega. Toda vlada je zaskrbljena, ker ne ve, kako dolgo bo trajalo to navdušenje in pripravljenost na žrtve. Dobro ve, da bo boj dolg in hud. Toda zanimivo je, da nihče ne dvomi o končni zmagi. Medtem ko kitajski »valjars« rine

skozi indijske obrambne črte v NEFA, ko prihajajo v Indijo z letali in ladjami okrepitev v orožju, predvsem iz ZDA, ko z letali prevažajo težke minometalce in avtomatsko orožje tik za fronto, medtem ko se Gurki, Sikhi, Džati in drugi pripadniki indijskih oboroženih sil obupno borijo, da bi zaustavili kitajskega kolosa, širi indijsko-kitajski spopad okrog sebe po svetu čedalje večje in vznemirljivejša valove.

Pri vsem tem pa je na političnem in diplomatskem poprišču najzanimivejša okoliščina, da trenutni zmagovalci v

ni pravična, ker so jo potegnili »imperialisti« na škodo Kitajske. Da bi svojim zahtevam dali večjo »težo«, so že pred leti začeli izvajati vojaški pritisk, predvsem v Ladaku, čez katerega so zgradili zelo pomembno strateško cesto iz Sinkiangja v Tibet. Toda ta pritisk se je izražal v obmejnih praskah in manjših spopadih, ne pa v ofenzivnih akcijah, pri katerih sodelujejo cele divizije z težko oborožitvijo.

Težko je trditi kaj določnega, toda človek dobi vtis, da so te akcije zapeljale Kitajce predaleč. Predvsem zato,

KITAJSKA OFENZIVA

obmejnem spopadu — Kitajci — in ne Indijci, ki so trenutno vojaško v zelo slabem položaju, nenehno dajejo pobude za politično rešitev spopada, pobude, ki so za Indijo nesprejemljive. Ču En Laj, predsednik kitajske vlade, vneto pošilja note in poslanice voditeljem azijskih in afriških držav — med njimi indonezijskemu predsedniku Sukarnu in ganskemu predsedniku Nkrumahu — da bi vplivali na Indijo, naj se začne pogajati. Seveda postavljajo Kitajci še vedno — kolikor je doslej znano — pogoje, da prenehajo boji in da se vsaka stran umakne dvajset kilometrov od sedanjih položajev, medtem ko Indija zahteva, naj se Kitajci najprej umaknejo na položaje, ki so jih imeli na dan 8. oktobra letos.

Kaj pravzaprav hočejo Kitajci? V bistvu trdijo, da sedanja de facto meja

ker so očitno — kakor vsi drugi — pozabili računati z indijskim nacionalnim ponosom. Te akcije naj bi »omeličale« New Delhi in ga napravile sprejemljivejšega za kitajske zahteve, v resnici pa so vzbudile v Indiji pravi vihar ogorčenja in dobesedno prebudile ves indijski podkontinent.

Pravijo, da je bil presenečen tudi sovjetski veleposlanik Benediktov, ki je v petek dopoldne odletel iz New Delhija na plenum CK KP Sovjetske zveze v Moskvi. Tam se gotovo posvetuje o nadaljnjem razvoju sovjetske politike do Indije, ki bo izrednega pomena za indijsko-kitajski spor spričo dejstva, da lahko govorimo tudi o sovjetsko-kitajskem sporu, čeprav se ta očituje na drugačnih »frontah« in bije z drugačnim orožjem kot indijsko-kitajski dvoboj.

Pred praznikom METALNE v Krmelju

Novo podjetje obrat »METALNE« v Krmelju se vneto pripravlja na otvoritev velike industrijske hale, ki jo bodo dobili v uporabo za letošnji dan republike, hkrati pa bodo ta praznik počastili tudi s pestrim kulturnim sporedom. Letos 15. septembra, ko so se lotili prvih zemeljskih del, se nihče ne bi mogel točno trditi, da bo otvoritev novega objekta tako kma-

lu. Toda nekdanji krmeljski rudarji so se lotili novih nalog vztrajno in z velikim poletom. Zda natanko vedo, da bo letošnji DAN REPUBLIKE zanje resnično velik praznik in pomemben dan. Kdorkoli gre skozi Krmelj, se ustavi in »bčuduje del njihovih rok — novo industrijsko halo. Za letošnji 29. november bo imela »METALNA« v Krmelju še posebno slovesnost: nekdanje rudarje bodo prekvalificirali v delavce kovinske stroke. Izplji za to bodo od 25. do 27. novembra. Kot kaže, bo novo podjetje zaposlilo kakih 250 delavcev. Bojazen bivših rudarjev, da bodo morali Krmelj zapustiti, je s tem odpadla. Ze prihodnje leto čaka mlado podjetje veliko de-

la: obdelati bo treba kakih 3000 ton raznih konstrukcij, gradbenih žerjavov in drugih naprav v vrednosti 25 milijonov dinarjev. V podjetju bodo prekvalificirali tudi 32 invalidov in jih zaposlili, kar spet kaže, kako pogumno se loteva kolektiv »METALNE« svojih nalog. In kako skrbi za delovnega človeka.

L. M.

Pripravljajo novo davčno lestvico

Svet za družbeni plan in finance OLO Novo mesto je imenoval komisijo, ki bo izračunala davčno osnovo, na podlagi katere bo možno odrediti novo lestvico davkov od kmetijstva. Komisijo sestavljajo kmetijski strokov-

njaki, predstavniki katastra, davčne uprave, gospodarske zbornice in oblastveni organ. Predvidevajo, da bo nova davčna lestvica začela veljati 1964. leta.

Po poročilih iz New Yorka naj bi bila kubanska kriza pred razpletom. Vse tri strani — ZDA, ZSSR in Kuba — si prizadevajo s tajnimi pogajanjimi in diplomatskimi stiki najti rešitev, ki bi bila sprejemljiva za vse. Pa drugih poročilih pa naj bi se kriza spet zaostila.

Afera »Spiegel« v Zvezni republiki Nemčiji čedalje bolj prerašča iz škandala v najhujšo povojno politično krizo. Danes nihče več ne dvomi, da je bil glavni pobornik za aretacijo urednikov revije »Der Spiegel« in za nezakonite ukrepe proti tej reviji odgovoren obrambni minister Strauss. Kriza je dosegla vrhunec prav ta teden, ko je iz koalicijske vlade izstopilo pet liberalnih ministrov, da bi izsililo Straussov odstop.

Po De Gaullovi zmagi na referendumu o reformi volitev poglavarja države so v prvem delu parlamentarnih volitev v nedeljo dobili največ glasov in mandatov predstavniki demokratske Unije za novo republiko. Če se bo ta tendenca francoskih volitev ponovila prihodnje nedelje, bo v Franciji prišlo do daljnosežnih političnih sprememb.

V Moskvi se je začelo v ponedeljek v Kremlju pomembno zasedanje CK KP Sovjetske zveze, ki bo razpravljalo o zboljanju partijskega vodstva v industriji, gradbeništvu in kmetijstvu. Pričakujejo pa, da bo plenum zaradi napetega mednarodnega položaja posvetil veliko pozornost tudi zunanjepolitičnim vprašanjem.

Alžirski premier Ben Bella je izjavil, da bo vlada nacionalizirala vse industrijske panoge, ki so življenjskega pomena za ljudstvo in njegovo gospodarsko življenje.

Med OZN in secesionističnim voditeljem Katange Combejem je spet prišlo do zaostrovanja. Vse kaže, da utegne ponovno priti do spopada med »modrimi beladami« in Combejevimi silami.

V 77. letu starosti je na Danskem umrl svetovno znani fizik dr. Niels Bohr, ki je leta 1922, leto dni po Albertu Einsteinu, prejel Nobelovo nagrado za fiziko. Dr. Niels Bohr je eden izmed glavnih utemeljiteljev sodobne znanosti o atomih.

ELEKTROTEHNA: premik v novomeški trgovini

Ze večkrat smo poročali, da z reorganizacijami in novimi gradnjami v novomeški trgovini ne moremo biti zadovoljni, ker tega skorajda — ni! Redke spremembe na tem področju so samo potrdile staro resnico: »Izjema potrjuje pravilo«. Zato smo se tolikanj bolj razveselili sobotnega dogodka na novomeškem Glavnem trgu: prenovljena specializirana trgovina ljubljanske ELEKTROTEHNE učinkuje kakor svež veter v z dolgočasenem okolju vedno enake, že zdavnaj zastarele podobe, ki že skoraj neupravičeno nosi lepi naziv: »novomeška trgovina«.

Ob devetih dopoldne je predsednik delavskega sveta ELEKTROTEHNE iz Ljubljane tov. Krameršič ob navzočnosti vodilnih ljudi iz tega podjetja in kolektiva novomeške podružnice začel slovesnost, na kateri so uslužbenci ELEKTROTEHNE v Novem mestu prevzeli obnovljeni in povečani lokal (v Ogrizkovi hiši na Gl. trgu). Slovesnosti so se udeležili tudi podpredsednik OLO Ludvik Golob, predsednik ObLO Sergej Thorževski, podpredsednik ObLO Andrej Grča, projektant inž. Danilo Lapajna, predstavniki SGP Pionirja, ki je stavbo preuredilo, in drugi. Tovariš Krameršič je najprej označil pomen nove trgovine za kolektiv in potrošnike. Posebej se je zahvalil ObLO Novo mesto in arhitektu inž. Lapajnetu za sodelovanje in lepo rešitev, ki je terjala precej premišljenega dela. To je 6. trgovina v programu Elektrotehne, ki se hoče kar najbolj približati potrošniku. Podjetje, ki

obstaja že 17 let, z neposrednimi stiki s kupci razširja svojo detajlno trgovsko mrežo po vsej republiki, pri tem pa je novomeška prodajalna št. 4 — prva taka trgovina izven Ljubljane. Se letos pride na vrsto podružnica ELEKTROTEHNE v Kranju, nato pa tudi v Celju, na Jesenicah

Danes popoldne: ŽREBANJE!

Ob nedeljah zvečer lahko slišimo v Radiu Ljubljana priključeno oddajo »IZBERITE SVOJO MELODIJO«. Podjetje ELEKTROTEHNA iz Ljubljane se je odločilo, da bo javno žrebanje te oddaje ta teden v novi poslovalnici »Elektrotehne« na Glavnem trgu. Srečne dobitnike bodo izbrali danes popoldne ob 17. uri v novi trgovini »Elektrotehne« na Glavnem trgu!

in še v nekaterih drugih večjih krajih.

Novi lokal, ki je upravičeno ponos kraja in kolektiva, je nato prevzel kolektiv. Tov. Krameršič se je toplo zahvalil posebno tov. Ogrizku, poslovodji novomeške podružnice ELEKTROTEHNE, ki si je zlasti prizadeval, da bi bila trgovina kar najlepša in bogato založena. Zdej bodo potrošniki v novomeški podružnici ELEKTROTEHNE zares lahko zadovoljni; to bo omogočal 13-milijardni promet centrale, ki je v notranji trgovini največje podjetje te stroke v državi! Samo v skladišču elektromateriala v Ljubljani imajo stalno na zalogi za 3 in pol milijarde dinarjev

blaga in bodo zlahka zalagali sproti vse svoje podružnice z vsem, kar sodi v to stroko. Velika zaloga hkrati omogoča pestro izbiro, tako da poslej Novomeščanom in drugim prebivalcem Dolenjske ne bo treba hiteti v Ljubljano ali Zagreb nakupovati radijski ali televizijski sprejemnik, različne električne in gospodinjske aparate ter podobno blago. Posebno važno pa je tudi, da bo podjetje vodilo hkrati servisno službo za popravila vseh aparatov, ki jih prodaja, saj ima za to pooblastilo za več kot 40 domačih in tujih proizvajalcev.

Predsednik ObLO Sergej Thorževski se je nato zahvalil kolektivu ELEKTROTEHNE, ki je skupno z ObLO v kratkem času uresničil načrte za obnovo te specializirane, prepotrebne trgovine v Novem mestu. Stavba oz. preurejeni lokal je ponos mesta, hkrati pa je tudi vabljev zgled za nadaljnji napredek središča našega okraja in za razvoj trgovine na našem področju. Prav ta adaptacija, je poudaril tov. Thorževski, je spodbudila še ostale trgovske kolektive, da se bodo v kratkem lotili adaptacij svojih lokalov. Omenil je pri tem trgovino Železnine na Glavnem trgu, knjigarno EMKA, obnovo lokala SADJE-ZELENJAVA, s čimer pa program še ni končan: Novo mesto mora priti do prve samopostrežne trgovine. Obstaja zamisel, da bi ELEKTROTEHNA sodelovala v novi investiciji: Ogrizkovi hiši bi prizidali novo stavbo, katere spodnji del bi prevzela ELEKTROTEHNA za svoje potrebe, zgornji del stavbe (z vho-

dom s tržnice) pa bi postal trgovska hiša.

Gostje so si nato ogledali svetlo, prostorno trgovino in nova skladišča, pri čemer so pohvalili zamisel arhitekta inž. Lapajnetu ter Projektivnega podjetja Novo mesto, da je staro hišo tako odlično preuredil v sodobno trgovino. Medtem pa se je pred trgovino zbrala že množica kupcev, ki so okrog pol desete ure dobesedno navalili v lepi lokal in začeli kupovati.

Bogata izbira blaga v trgovini ELEKTROTEHNE resnično vabi k ogledu in nakupu!

Tg.

Pred izlozbnimi preurejene prodajalne ELEKTROTEHNE na Glavnem trgu je vedno dovolj občudovalcev in kupcev: bogata izbira blaga vabi! Zdej ne bo treba po vsako gramofonsko ploščo, žarnico ali varovalko v Ljubljano ali Zagreb...

Poskusni vodnjak na Krškem polju

Znano je, da je v Vidmu-Krškem velik problem pitna voda. Po naročilu ObLO je gradbeno podjetje »Pionir« pričelo v septembru graditi poskusni vodnjak pri Drnovem na Krškem polju. Izvrtali so 9 vrtin od 25 do 30 metrov globoko, ki so pokazale, da je na Krškem polju dovolj vode. Trenutno je v gradnji samo en poskusni vodnjak, ki pa bo po vsej verjetnosti tudi stalen. Vodnjak bo globok 19 metrov in pol, širok pa tri metre in

pol. Do sedaj je izkopen že okoli 19 metrov globoko in je iz navadnega betona. Že pri dvanajstih metrih so prišli do vode, tako da bo v vodnjaku 7 in pol metra vode. To bo po mnenju strokovnjakov zadoščevalo za preskrbo mesta Videm-Krško z vodo, za okolico pa bi je bilo verjetno premalo. V tem primeru bi bilo potrebno izkopati še en vodnjak. Poskusni vodnjak bo že spomladu priključen na vodovod, dokončno pa bo zgrajen kasneje, kar je od-

visno od finančnih sredstev. Gradnja poskusnega vodnjaka bo stala okoli 15 milijonov dinarjev, s kompletnimi priključki pa okoli 70 do 80 milijonov. Sredstva bosta prispevala Vodna skupnost Dolenjske in ObLO Videm-Krško.

Dela pri gradnji vodnjaka potekajo normalno. Do 13 m globine so vsak teden skopali meter globoko, potem pa so naleteli na konglomerat. Sedaj dela počasi napredujejo. Po vsej verjetnosti bodo morali izčrpati okrog 90 tisoč litrov vode, ki je v vodnjaku, in tla minirati. Ko bo vodnjak dograjen, ga bodo očistili in vodo izčrpali v bivšo Gradisovo gramoznico pri avtocesti. Če bo šlo vse po sreči, bodo prebivalci Vidma-Krškega marca ali aprila 1963 preskrbljeni z zdravno pitno vodo. Res je že skrajni čas, da se vprašanje vode reši. To je želja vseh občanov Vidma-Krškega.

D. K.

Cesta ali dolga razvalina?

Cesta Metlika—Črnomelj—Vinica se skoraj neupravičeno imenuje »cesta«, kar vedo najbolj povedati tisti, ki se vozijo po njej. Potniki v avtobusih med vožnjo godrnjajo in preklinjajo, šoferji stiskajo zobe, amortizerji odpuvedujejo, vzmeti pokajo. Prometni miličniki mi je povedal tudi tole: »Po zadnjem dežju sem se peljal proti Stranski vasi. Na sredi ceste je mirno plavala raca v kotanji, polni vode. Raca se je kar ugodno počutila, saj je imela dovolj vode za plavanje.« Toda kotanje si sledijo od Metlike do Vinice, deset

in večtonski kamioni pa jih naglo še poglabljajo.

Kdor se enkrat pelje po tej cesti, ne bo šel več v te kraje, saj pravijo, da gre celo osel le enkrat na led. Promet se naglo veča, cesta pa slabša. Belokranjci pričakujejo, da bodo cesto vzdrževali vsaj toliko, da bo vozna.

Jože Skof

KJE JE 424 MILIJONOV?

(Nadaljevanje s 1. stran.)
Tev davka ali zmanjšanje tega za toliko in toliko, ker je to dopustno le v izjemnih primerih. Vendar pa novi predpisi omogočajo, da davčni obveznik plača davek tudi z zemljo, če se izkaže, da ga nima s čim drugim.

Ob vsem tem bi kazalo opozoriti še na izredno važno stvar, ki se tiče odvajanja družbenih dajatev. Nema lokrat gre pri tej zadevi za zamudo roka, v katerem je treba plačati davčne akontacije. Nekateri obvezanci čakajo zadnji dan

oziroma celo prisilno izterjavo, ki jih ponovno opominja, da morajo plačati davek. Najbolj čudno pa je to, da vsakdo brž najde sredstva, kadar je davčna uprava primorana pritisniti na zadnji gumb!

Upoštevati moramo, da vpliva na neredno dotekanje dohodkov iz kmetijstva še vrsta važnih in vendar neurejenih zadev. Prevladuje neskladje, ki nastaja tu in tam v zemljiškoknjižnih odnosih in katastru. Nema lokrat se zgodi, da dobi davčno položnico nekdo, ki sploh nima več zemlje; isto se dogaja bivšim lastnikom družbenih površin. V takih primerih je davčni upravi težko odrediti, kdo je dolžan plačati davke. Očitna je tudi počasnost pri urejanju zemljiškoknjižnih odnosov. — Svet za družbeni plan in finance je zato priporočil spojitve katastra in zemljiške knjige. Ne sme se več zgoditi, da bi bil kdo zaradi prepočasne administracije oškodovan!

- Zaradi izpada nekaterih
- dohodkov (občinskega
- prometnega davka na al-
- koholne pijače, dopoln.
- proračunskega prispev-
- ka itd.), ker so jim ob-
- čine med letom znižale
- odstotek davka, bi bilo
- treba z izterjavo zaobse-
- čiti ostale dohodke, in ko-
- likor se da, nadoknaditi
- izgube. Hkrati je potreb-
- no zagotoviti sredstva
- za proračunske izdatke,
- ki jih družba porabi za
- šolstvu, zdravstvo, ko-
- munalna dela in podob-
- no. Nedvomno se vsi za-
- vedamo, kolikoga pome-
- na je koristno obračanje
- sredstev, zlasti danda-
- nes, ko smo v hitrem go-
- spodarskem razvoju!

Slavko Dold

Bogata izbira v trgovini ELEKTROTEHNE v Novem mestu kaže pot naši trgovini: specializirane prodajalne nujno potrebujemo zaradi vedno večje kupne moči prebivalstva in vedno novih potreb v razširjenem blagovnem prometu

Pred letno skupščino Kluba dolenjskih visokošolcev

»Posebno pomembno se mi zdi, da ste kriterij družbeno-politične aktivnosti postavili v sklad s pričakovanji družbe. Mislim na to, da ne merite aktivnosti študenta le po njegovem delu v organizaciji, na sestanku itd., ampak predvsem po njegovem odnosu do študija. V naši družbi nihče ne more biti dober strokovnjak, ne da bi bil družbeno aktiven. Rača bi poudarila, da mora Zveza študentov omogočiti vsem študentom, da postanejo družbeno aktivni državljani.«

(Iz pozdravnega govora tov. Vide Tomšič na V. kongresu Zveze študentov Jugoslavije v Ljubljani februarja 1962.)

Pokrajinski študentski klubi so se formirali že leta 1953 z namenom, da prek kulturno-umetniških skupin vzdržujejo tesno zvezo z domačim krajem. Nadaljnji razvoj pa je postavil bolj zahtevne naloge, kar se je kazalo v vedno večjem vključevanju študentov v družbeni razvoj. Njihovo sodelovanje se je širilo v povezavi z ljudsko mladino in pri organiziranju številnih samostojnih akcij, kot so: lokalne delovne brigade, kulturne in športne prireditve, pohodi in ekskurzije, družabni večeri, predavanja in razgovori s predstavniki družbenih organizacij. Ne smemo pa pozabiti sodelovanja z različnimi političnimi in družbenimi organizacijami in z organizacijami v zvezi z organizacijami.

Poleg številnih težav, ki jih ni bilo mogoče odstraniti, je imela celotna dejavnost študentov namen približati študentov življenju določene komunne, gospodarske organiza-

cije in ga tako že v času študija seznanjati s problemi, ki jih bo moral reševati v službi. Ne da bi se spuščal v oceno, koliko nam je to uspelo narediti, bi omenil samo to: če bi študenti bolj opozarjali študente, da so že v času študija sestavni del organizacije, bi verjetno pri njih vzbudili večji interes za probleme bodočega okolja in bi s tem dosegli večje uspehe. Kako smo pri delu uspeli in kaj zgrešili, bomo obravnavali na skupščini, ki bo danes 22. novembra, v Ljubljani. Nekatera vprašanja, o katerih bomo razpravljali:

DECENTRALIZACIJA

V preteklem letu smo precej govorili o tem, ali študentski klub s tako organizacijsko obliko lahko zadovoljivo rešuje vedno bolj zahtevne naloge. Vedno bolj so prihajale do izraza težnje po decentralizaciji v obliki sekcij, ki bi bile še vedno organsko povezane s klubom. To vprašanje

smo že pričeli reševati in smo dosegli prve uspehe, nato pa se je zataknilo, ker smo preveč časa izgubljali z vprašanjem: samostojni klubi ali sekcije? Mnenje večine je bilo, naj bi ustanovili sekcije, ki naj bi bile v stalni povezavi z matičnim klubom. Tudi z njihovo ustanovitvijo ne bi imeli večjih težav.

ŠTIPENDIRANJE

S tem da so študentje sodelovali v študentskih komisijah pri občinskih ljudskih odborih, so bile odstranjene številne nepravilnosti. Vsekakor pa je vprašanje načrtnega stipendiranja, ki naj bi izhajalo iz družbeno-ekonomskih zahtev določene komunne, potrebno posvetiti večjo pozornost. Prav sekcije bi morda bolj uspeli občanom prikazati potrebo po stipendiranju določenih panog in pomagale pri ustvarjanju kriterijev za stipendiranje.

POVEZAVA

O povezavi med stipendisti in študenti je bilo vedno precej govorila. Zal je največkrat ostalo le pri sklepih, praktičnih rešitev pa je bilo malo. Če bi bilo več razumevanja na obeh straneh, bi to vprašanje ne ostalo nerešljivo. Študent bo moral sam iskati stik z bodočim delovnim ko-

lektivom, študenti pa naj bi svoja študijska in v času študija vključevali v reševanje manj zahtevnih nalog.

AKCIJE

Možnosti za uspešno delovanje kluba in sekcij je več kot zadosti. V preteklem obdobju so bili študentje na področju kulturno-umetniške, športne in, lahko rečemo, družbeno-ekonomske dejavnosti precej aktivni. To lahko trdimo za manjši del študentov, velika večina ne sodeluje pri akcijah: morda je vzrok za to v precej ostrem študentskem kriteriju. Mnenja sem, da je pri ocenjevanju dejavnosti študenta potrebno upoštevati celotno dejavnost, ki se včasih odvija tudi izven okvira kluba ali sekcije.

KLUBSKI PROSTOR

S klubskim prostorom se lahko postavi le dva večja študentska kluba. Zal, zaradi objektivnih težav ostali niso prišli do lastnega prostora, kar bi ugodno vplivalo na celotno dejavnost. Pri vsakem poskusu se je stvar končala pri prostoru samem in seveda pri finančnih sredstvih.

SKRB ZA BODOČE ŠTUDENTE

S svojim dejavnostjo je klub v preteklem obdobju zblíževal odvojeno študentsko in sred-

KAJ JE Z DOLENJSKO LONČARIJO?

Tovariš urednik!

Na Krškem polju je štiri najst lončarjev. Ne vem točno, koliko jih še dela in koliko jih je prenehalo. Eno drži lončarstvo na Krškem polju ima starodavno tradicijo še iz rimskih časov, kar se še danes vidi po oblikah raznih posod, ki spominjajo na prastare. Z lončarji imam vsaj jaz slabe izkušnje. Ze več let se trudim, da bi delali razne izdelke, ki se prav lahko prodajo, pa ti strici ne vedo, kaj se pravi držati besedo in da obstaja celo avtorski zakon.

Tako sem dal nekemu lončarju, ki ga namenoma ne imenujem, idejo in risbo za originalen bilikum. Res jih je nekaj izdelal in sem dva celo videl pri njem, ni mi jih pa dal, češ da jih ima za nekoga trgovca. — Pri drugem sem pustil 15 negativnih modelov za odtis grbov dolenskih mest in majolike. V dveh letih nisem dobil niti ene! — Tretjemu je občina v Krškem določila velike olajšave in je imel precejšnje naročilo, ki ga pa ni izvršil. Danes dela v neki tovarni v Vidmu. — Četrty je se potrudil, da bi mi izdelal bilikum, vendar ni pravilno funkcioniral, za drugega se ni več potrudil. — Peti je odgovoril komaj na peto opozorilo, da nema cajte, šest pa redno dela za kmetijsko zadruzo v Novem mestu in bi se mogoče od njega kaj dobilo, vsaj za vzorce.

Pri Dolenski turistični zvezi bi radi dobili kolekcijo razne tipične posode in turističnih spominkov, pa traja ta več še čez leto dni in še ni vzorcev! V Cateških Toplicah je nastala velika vrtnarija, ki bo prav gotovo potrebovala na stotine cvetličnih loncev in še marsikaj. V Zagreb vozijo mimo Brežic govorilski lončarji na tisoče drobnih vazic in lončenih vrčkov za zagrebške cvetličarne.

Takšno je dejansko stanje. In kaj naj storimo? Treba je poklicati dva resna in dobra mojstra in se z njima pametno pomeniti, da bi začela delati po naročilih, ki jih ne bo zmanjkalo. Lahko pa bi privedli še pred tem razstavo lončarskih izdelkov Dolenske za javnost in za lončarje, da bi videli, kaj vse bi se dalo izdelati. Tovariš prof. Božidar Jakac ima lepo zbirko lončenice in tudi jaz imam nekaj te robe. Tako ne bi bilo posebnih stroškov z razstavo, Gospodarska zbornica in Turistična zveza pa

naj takrat skliceta vse lončarje v Novo mesto in naj se z njimi pomenita.

Pripominjam pa, da se s finančno politiko v lončarstvu ne strinjam popolnoma. Domače obrti je treba obravnava drugače kakor obrti, ki jim služijo stroji za masovno izdelavo. Pri domačih obrtih je delo ročno in zamudno ter le dopolnilo k stroškom za preživetje.

Zadnji čas je, da se takšnemu stanju napravi konec. Potem bodo dobili svoje turizem, vrtnarija in končno tudi — lončarji.

BOZO RACIC, Ljubljana, Cesta v Rožno dolino

GRDAŠKI LOVCI ODGOVARJAJO

Tovariš urednik!

V Dolenskem listu št. 45 z dne 8. novembra je bil objavljen članek, s katerim nas pisec predstavlja bralcem drugače, kot smo v resnici. V odgovoru se ne bom dotikal uvodnih stavkov, ker so resnični in se zanje avtorju iskreno zahvaljujem.

Dve kritični pripombi v avtorjevem članku pa nista verodostojni. Avtorju tega članka se ne zdi prav, da lovska družina kmeta, ki je obstreljeno srno potegnil iz Lahnje, toži, ker si jo je z lovci razdelil. Lovska družina se je namreč trudila, da bi ugotovila lovca ali divjega lovca, ki je ranil srno, kar pa ji ni uspelo niti s posredovanjem pristojne ljudske milice.

Rad bi poznal kmeta, posebno pa takega, kot je bil ta, ki pri šestdesetih letih ni vedel, da obstreljena srna ne more biti njegova last. Če pa se povem, da je kožo takoj zakopal, ko je srno obelil, je zadeva glede poučenosti takoj čisto drugačna. Kmet je torej srno razčlenil na svojem domu in meso razdelil. Res je, da so nekaj mesa dobili tudi pozneje došli lovci, vendar ne zaradi tega, ker so lovci. Lovska družina je od kmeta, ki si je nepravilno prilastil ranjeno srno, zahtevala skromno odškodnino. Ker je ni poravnal na plemeni opomin, je bila izterjana s posredovanjem sodišča.

Na zbornem mestu v Geršičih je član naše lovske družine res ustrelil klatečega psa. To je dolžnost vsakega lovca po lovskih predpisih. Res pa bi bilo obsojanja vredno, če bi lovec ustreljenega psa zavlekel v vaški studenec pri spomeniku padlim borcem. V naši lovski družini skoro ni člana, ki ne bi med vojno aktivno sodeloval v NOV, starejši osebno, od mlajših pa očetje. Mislim, da bi lahko avtor članka verodostojnost podatkov pred objavo preveril. V naši lovski družini je 20 članov, in če bi kateregakoli vprašal o teh podatkih, bi zvedel resnico in ne bi z enostranskimi informacijami povzročal hude krivice.

Lovec je ustreljenega psa za vlekci z javne poti v stran — v grmovje, in to tam, kjer ga je ustrelil. Zakopal ga ni, ker ni imel s seboj orodja. Na Geršičih je nekemu fantu vnaprej plačal za to, da bi psa pokopal, ker pa tega še isti dan ni storil, je naslednji dan žival odpeljal konjale.

S tem odgovorom ne bi hotel povzročiti med avtorjem članka in lovske organizacije spora, temveč nasprotno. Želim, da bi se o lovsstvu v javnosti več pisalo, tako o uspehih kot o težavah.

Stane Gregorič, tajnik LD Gradac

Kolektivi razpravljajo o temeljni listini

Razprave o osnutku zvezne ustave v delovnih kolektivih novomeške občine se bližajo koncu. Očitno je, da se bodo končale v predvidenem roku, kar pomeni, da so bile dobro organizirane.

Seveda je vsebina obravnav poglavje zase. Nekateri delovni kolektivi (n. pr. »Uporja« v Sentjerneju) so se nekoliko odmaknili od poglavitnega namena teh pogovorov in namesto o družbeno-ekonomski ureditvi razpravljali o splošnem in uvodnem delu ustavnega osnutka. Kolektivni Zavoda za nepremičnine, Zavoda za izmero zemljišč in kataster, podjetja »Obrtnika«, »Keramika«, »Gorjanceva« v Straži, Investicijskega biroja, »Petrolas« v Novem mestu, Kremenovega obrata v Birčni vasi, analitični oddelek in splošni računovodski sektor »Krkca«, gradbinci »Pionirja« in drugi pa so celotno pravico posvetili tistim ustavnim določilom, ki govore o družbeno-ekonomski ureditvi, poslovanju in odnosih v gospodarskih organizacijah. Na več mestih so obravnavali odgovornost slehernega člana kolektiva do družbene lastni-

ne in pristojnosti raznih organov. V »Krkca« so razen tega razpravljali o delu ustave, ki govori o združevanju gospodarskih organizacij in vlogi delovnega kolektiva v procesu integracije. Ker vlada v delovnem kolektivu »Krkca« v zvezi z zadnjimi ukrepi o na-

daljšem razvoju novomeškega obrata določeno nerazpoloženje, so pri obravnavanju ustave zahtevali, naj se skliče sestanek odgovornih in prouči ustrezna rešitev.

V času, ko to poročamo, v nekaterih gospodarskih organizacijah novomeške komune

še razpravljajo o listini samoupravljanja. Po številu udeležencev na razpravah sodeč, lahko ugotovimo, da se delovni kolektivni čedalje bolj zavedajo svojih nalog, pravic in odgovornosti, kot jih predvidevajo ustrezna ustavna določila.

Predavanja o ustavi se nadaljujejo v kolektivih

18. novembra so člani delovnih kolektivov obrata »Uporja« in mizarskega podjetja »Podgorje« v Sentjerneju poslušali predavanje o osnutku zvezne ustave, predvsem tisti del, ki govori o družbeno-ekonomskih odnosih.

Krajevni odbor Socialistične zveze v Sentjerneju urejuje prostore družbenih organizacij. V ta namen je krajevna organizacija SZDL zbrala že 180.000 dinarjev. Celokupna vrednost vseh del bo znašala okrog 560.000 dinarjev. Pri ureditvi prostorov znatno pomagata delovna kolektiva »Uporova« in mizarskega podjetja »Podgorje«. — V preurejeni stavbi bosta klub in knjižnica. V klubu, ki bo služil predvsem za sestanke in zborovanja, bodo imeli televizor, šahovske garniture in drugo, knjižnica pa bo dobila popolnoma novo opremo.

V kratkem bo v Sentjerneju začela delati »šola za življenje«, ki jo pomaga organizirati Zavod za izobraževa-

nje kadrov in proučevanje produktivnosti dela iz Novega mesta. Zavod bo v tem kraju organiziral še več ljudshoznastvenih in družbenopolitičnih predavanj.

Zadnje dni novembra bodo na šentjernejskem področju konference krajevnih organizacij Socialistične zveze. Vse krajevne organizacije se nanje skrbno pripravljajo.

V Sentjerneju so začeli s pripravami za proslavo dneva republike. 29. november bodo praznovali osnovna šola in delovni kolektivni skupaj.

Kolektiv obrata »Uporja« tovarne elementov za elektronično je prispeval 530.000 dinarjev za gradnjo nove šole v Sentjerneju. Sredstva so delavci zbrali iz svojih osebnih dohodkov.

Razprave o ustavi se nadaljujejo v delovnih kolektivih

Tolmačenja zvezne ustave na sedežih krajevnih organizacij SZDL v sevniški občini so v glavnem zaključena. Skupno je bilo na 36 mestih 44 predavanj. Vseh predavanj se je udeležilo 1778 ljudi. To je že lepa številka, vendar če jo primerjamo s številom članstva SZDL, ki ga je v občini 6300 — volivcev je celo 11.770 — smešno reči, da bi bila udeležba na zborih obča-

nov lahko še večja. Ljudje so na zborih razpravljali o novi ustavi, pa tudi o lokalni problematiki. V tolmačenju ustave je bilo vključenih 27 predavateljev.

Pretekli teden so se pričeli v vseh podjetjih in ustanovah sestanki, na katerih obravnavajo osnutek zvezne in republiške ustave. Tudi prosvetni delavci bodo imeli razprave na petih mestih.

KAM V NEDELJO?

Tovariš urednik!

Zopet je nedeljsko popoldne. Zunaj je puho in hladno, z neba prši droben dež, po cestah in ulicah je polno luž, pomešanih z blatom.

V sobi (za štiri tisoč petsto) je prav tako puho. Hladno je, saj v sobi ni niti peči. Pa tudi gospodinja ne pusti kuriti v sobi. Mlada dekle se mora prilagoditi vsemu in postane takšno, kakor je puho jesensko vreme, čeprav je v njej mlada kri in bi imela rada, da bi bilo vse drugače. Mogoče bi šla tudi na ples, ker rada pleše. Vendar tega v Novem mestu ni. Res pa je, da bi bilo za toliko mladih ljudi, kakor jih je v Novem mestu, nujno, kot je pisalo v predzadnji številki Dolenskega lista, organizirati vsaj malo razvedrila. Mogoče bi mladinski ples v središču mesta pritegnil še marsikoga, ki mu je zdaj neprimerno hoditi v Brštin, kjer je bil ples doslej.

Zdi se mi, da je še mnogo mladih ljudi, ki na enak način, kot sem ga opisala, zabijajo prosti čas v mrki sobi. Tako sta le dobra knjiga in nekaj kinotista, ki nudita nekaj razvedrila. Lahko pa bi bilo precej drugače, ali ne?

Kaj pravite, ali ni mogoče sredi Novega mesta organizirati dobro in zdravo zabavo za mlade ljudi?

Marija Rak, Novo mesto

Ustava, statuti in telesna kultura

Ko razpravljamo o osnutku zvezne in republiške ustave ter občinskih statutih, ne bi smeli pozabiti športnih organizacij, kajti telesna kultura je sestavni del naše družbe in bo postavka o njej odločila za nadaljnji razvoj. Zato moramo vsi čim bolj aktivno poseči v razpravo pri sprejemanju tako važnih dokumentov, posebno pa športniki. Razprave moramo dopolniti kot državljani, ki se zanimamo za družbeno življenje, in kot športniki, ki hočemo, da bo dobila telesna kultura mesto, ki ji pripada, in finančna sredstva, potrebna za pravičen razvoj.

Telesna kultura je vedno važnejša v življenju delovnega človeka. Nagel razvoj industrije in mehanizacije proizvodnje zahtevata vedno več telesne kulture v življenju delavca. Zato bi bilo pravilno, da bi zvezna in republiška ustava, posebno pa še statuti komun, zavzeli pravilno stališče glede telesne kulture. Statuti komun morajo

predvidevati, kako se bo reševal problem telesne kulture in kako se bodo zagotovila potrebna sredstva. Če bodo statuti brez teh določil, potem bo to predvsem krivda športnih delavcev. Zato je nujno,

da vsi telesnokulturni delavci sodelujemo v razpravi in prispevamo svoj delež pri reševanju težavnega vprašanja, kar je važno predvsem za okraj Novo mesto.

FRANC SEGEDIN

Razprava v metliški občini

Splošna razprava o osnutku nove ustave Federativne socialistične republike Jugoslavije se je pričela v soboto, 26. oktobra, 17-članski predavateljski aktiv, ki ga je imenoval občinski odbor Socialistične zveze, se je poprej pripravjal, da bi bil osnutek ustave kar najbolje predelan po vseh večjih krajih. Doslej je v razpravah sodelovalo nad tisoč ljudi.

Posebno dobro je bila obiskana razprava 26. oktobra v Metliki, kjer je govoril podpredsednik izvršnega sveta LR Slovenije dr. Jože Vilfan. Poudaril je, da je nova ustava pravzaprav sad štiri-

letnega bojevanja ter vse po vojne graditve in je edinstvena na svetu. Osrednja misel ustave je človek; ta naj nosi zgradbo družbe in jemlje delo kot osnovno potrebo za izpolnjevanje lastnih in družbenih potreb. Seveda je ustava samo pravni okvir, kri in meso ji mora dati pravo življenje.

Po zaključku njegovih izjav so občani stavili nekatera vprašanja, tako o ponovni izvolitvi, o pomoči človeku, referendumu, o krajevnih skupnostih, o pomoči nerazvitem krajem in zblizevanju med narodi.

J. D.

SAMOUPRAVLJANJE V GOSPODARSTVU IN DRUŽBENIH SLUŽBAH

Uporaba družbenih sredstev, ki zagotavlja najboljše uspehe

Osnutek republiške ustave osvaja dosežke napredne družbene prakse, jih utrjuje in odpira perspektive za nadaljnji razvoj. V splošnih določbah o samoupravljanju v gospodarstvu in v družbenih službah je tudi naslednja določba: »Delovni ljudje neposredno in samostojno opravljajo družbene zadeve v delovni organizaciji in s svoobnim delom razvijajo svojo osebnost, krepijo svoj materialni položaj in materialno osnovo družbe ter razvijajo gospodarstvo in druge družbene dejavnosti.«

Naj se zaustavimo pri tej določbi. Takoj pa se moramo sporazumeti, da ne smemo razumevati te določbe same zase, iztrgane iz osnutka ustave, kakor da z drugimi določbami nima nobene zveze. Tu pa tam se namreč še najdemo ljudje, ki delavsko in družbeno samoupravljanje razumejo takole: »S tovarno upravljamo mi, naše zadeve se drugih ne tičejo!« Vendar to ni čisto res. Nihče nima pravice okrnjati samostojnosti delovnega kolektiva, njegove samoupravne pravice, a tudi kolektiv nima pravice s svojo sebičnostjo škoditi napredku skupnosti. Družbena skupnost ima pravico zahtevati, da kolektiv uspešno gospodarji, da izpolnjuje obveznosti do družbe, da spoštuje splošno smer razvoja in da pri delitvi družbenega proizvoda upošteva splošna družbena merila. Delovna organizacija, je rečeno v osnutku zvezne ustave, oprav-

lja svojo dejavnost v skladu z ustavo, zakoni, družbenimi plani, statutom in z drugimi na zakonu temelječimi predpisi.

Delovni ljudje neposredno in samostojno opravljajo družbene zadeve v delovni organizaciji... Ali je to vse? Ne. Ne smemo spregledati nadaljevanja te določbe, kjer je rečeno, da samoupravljanje v delovni organizaciji obsega zlasti samostojno organiziranje proizvodnje oziroma drugih dejavnosti ter tako uporabo družbenih sredstev, ki zagotavlja doseganje najboljših uspehov za delovno organizacijo in družbeno skupnost z razvijanjem in večanjem produktivnosti dela, ekonomičnosti in rentabilnosti v poslovanju delovne organizacije. Le kaj to pomeni? To, da ni vseeno, kako ljudje gospodarijo z družbenimi sredstvi, ali dosega samo povprečne uspehe ali pa se trudijo, da bi dosegli najboljše rezultate. Na to pa ponekod radi pozabijo. Se daleč ne izrabijo vseh možnosti, vseh rezerv v katerih se skrivajo milijoni. Zato bi se bilo treba večkrat pogledati v ogledalo, v ustavo,

ki je obveznost za nas vse, in priznati, če se kje praksa razhaja z ustavnimi načeli in določbami, potruditi se, da bi se obrnile stvari na bolje.

Ko pravi osnutek ustave, da obsega samoupravljanje delovnih ljudi tako uporabo družbenih sredstev, ki zagotavlja doseganje najboljših uspehov, niso mišljene le koristne delovne organizacije, ampak tudi interesi družbene skupnosti. Gre torej za doseganje najboljših uspehov v korist delovne organizacije in družbene skupnosti. Z drugo besedo: gre za usklajanje interesov posameznikov, delovne organizacije in širše skupnosti. Ni si mogoče zamisliti uspešnega napredka delovne organizacije, če ne napreduje vsa naša socialistična skupnost. In obratno: družbena skupnost bo bogatejša, kolikor bolj se bodo trudile delovne organizacije za razvijanje in večanje produktivnosti dela, ekonomičnosti in rentabilnosti v svojem poslovanju.

Samoupravljanje delovnih ljudi v delovni organizaciji nadalje obsega odločanje o upo-

rabi družbenega proizvoda, ki jim na podlagi delitve po delu pripada. Družbena skupnost določa splošna družbena merila delitve, ki naj omogočijo, da bo delovni organizaciji in delovnim ljudem ob delitvi družbenega proizvoda pripadal delež, ki je v pravnem razmerju s produktivnostjo dela delovne organizacije in delovnih ljudi, ne pa plod špekulacije, konjunkturalnega dobička in podobno.

Osnutek republiške ustave vsebuje tudi določbo, kjer je rečeno, da so delovni ljudje pri ureditvi samoupravnih pravic odgovorni za svoje delo, za izpolnjevanje obveznosti delovne organizacije do družbene skupnosti ter za to, da organizacija posluje v skladu s splošnimi družbenimi interesi. Te odgovornosti se mora zavedati sleherni član kolektiva, ker se ne sme ponoviti primer nekega kolektiva, ki je brez občutka soodgovornosti prenašal nezakonito početje nekaterih vodilnih ljudi, ko pa je prišlo do poloma, je dvignil roke, češ: Mi smo si umili roke! Treba je vedeti, da so obsežne samoupravne pravice delavcev in delovnih kolektivov povezane hkrati tudi z njihovo vsestransko družbeno odgovornostjo. Kdor pa mora prevzeti nase družbeno odgovornost, ta mora pogumno uporabljati samoupravne pravice, ker se kasneje ne bi mogel izgovarjati, da jih ni poznal ali da so mu jih posamezniki kratili!

Lepo darilo rojakom po svetu

Slovenski izseljenski koledar, dobri znanec naših izseljencev po vsem svetu, slavi z letnikom 1963 svoj desetletni jubilej. Prav glede na to se je uredništvo še posebno potrudilo, da ga bodo rojaki pravočasno prejeli in da bo sta njegova vsebina in oprema kar najlepša. Naše ljudi v evropskih deželah bo Koledar razveselil v novembru, pa tudi rojaki onstran oceana bodo že v prvi polovici decembra z zanimanjem listali po njem.

Zanimanje zanj je letos prav izredno. Zato prosimo tiste, ki bi si ga še radi na-

ročili, da to store čimprej. Po njem je namreč veliko povpraševanje tudi doma, kjer ga kupujejo in pošiljajo svojcem v bližnje in daljne dežele kot topel novoleten pozdrav iz domovine, vedno bolj pa segajo po njem tudi domača podjetja za svoje poslovne prijatelje v tujini. Vsem, ki jih bo dosegel, bo Koledar približal Slovenijo in Jugoslavijo z zanimivimi berilom, s članki, reportažami, leposlovnimi sestavki in s pesmimi kar na 288 straneh, ki so izredno bogato ilustrirane: z 212 črno-belimi in s štirimi barvnimi fotografijami.

Na naslovnici in zadnji strani ovitka sta umetniški reprodukciji Pirana in Istranke, delo slikarja Mihe Maleša. Njegovo delo so tudi štiri reprodukcije v barvah: Portorož, Šibenik, Dubrovnik in Korčula. Letos je uredništvo želelo s članki in slikami še zlasti poudariti razvoj jugoslovanskega turizma v zadnjih letih. Koledar uvaja 13 velikih fotografij — avionski posnetki najlepših jugoslovanskih obmorskih letovišč in otokov: Piran, Pulj, Krk, Rab, Zadar, Trogir, Korčula, Dubrovnik, Risan, Budva, Sv. Stejan, odsek jadranske magistrale in Mljet. Vsi posnetki so delo priznanih hrvaških mojstrov fotografije.

Kot vsako leto je tudi letos v koledarju: fotoreportaža na 16 straneh »Novo v slovenskih krajih«; prav tako na 16 straneh fotografije z zadnjega obiska naših rojakov v domovini; na šestih straneh pa so športno prikazane razne veje športa v Sloveniji itd.

Lovci in ribiči bodo z zanimanjem prebrali sestavke o lovu in ribolovu v Sloveniji in Hrvaški. Za mnoge bodo zanimive reportaže o Skofji Loki, Suhi krajini, Kočevski in o Savinjski dolini, zlasti za tiste, ki so rojeni v teh krajih. V angleščini so objavljeni tudi članki o ribolovu, iz življenja študentov in pa o razvoju medicine v Jugoslaviji.

Črtice in zabavne sestavke so prispevali Bevk, Ingolč, Godina, Klopčič, Perocijeva, Hofman, Mevlja in drugi.

Obiskali boste slovenskega Parižana slikarja Vena Piona, hodili po poteh dolenskega rojaka Janeza Karla Planinška, ki je dolga leta živel med Eskimi in postal celo njihov poglavar. Tu so tudi življenjske zgodbe vidnih ameriških Slovencev, neutrujenih družtenih in kulturnih delavcev Franka Keržeta, Ivana Molka, Josephine Tratnik, Antona Terbouca in drugih.

V zgodovino NOB bo treba vključiti tudi poglavje o ogromni moralni in gmojni pomoči ameriških Slovencev v letih 1942 in 1943, ko so se s tem namenom združili v jugoslovanski pomožni odbor SANS in v Slovenskem narodnem kongresu. O tem govori dva članka v koledarju. Sestavki v tem delu so važen prispevek k zbiranju gradiva za zgodovino slovenskih izseljencev, ki so veliko prispevali pri graditvi dežele, v kateri živijo.

Slovenski izseljenski koledar 1963 naj gre na pot z željo, da bi še bolj kot doslej zblížal naše rojake v obeh domovinah.

M. S.

Prijetno svežino so prinesli na letošnjo okrajno revijo dramskih skupin igralci SVOBODE z Vidma-Krškega; z »NAMISLJENIM ZDRAVNIKOM« v režiji tovariša Zemljaka so se predstavili kot vigrana družina, polna delovnega poleta in veselja po ustvarjanju. Upajmo, da nas bodo tudi letos večkrat prijetno razveselili, prav tako pa se že vnaprej veselimo njihove udeležbe na okrajni reviji dramskih skupin, ki bo prihodnje pomlad v Brežicah!

Izšla je druga številka »EKRA NA 62«

Izšla je druga številka »Ekra na 62«. Izid te filmske revije, ki izhaja v slovensčini, je jugoslovanski tisk sprejel s simpatijami.

Novembrska številka »Ekra na 62« je posvečena znanemu italijanskemu režiserju Michelangelu Antonioniju. Njegovo delo obravnava pet prispevkov, med katerimi velja omeniti predvsem daljšo portretno skico Božidarja Okorna.

Revija prinaša razpravo sedanjega francoskega ministra za kulturo Andréja Malrauxa »Oris psihologije filma«, ki je bila napisana sicer že leta 1939, zaradi nekaterih zanimivih komparacij pa je aktualna še danes.

Dva članka sta posvečena pionirju slovenskega filma Metodu Badjuri in njegovemu delu. Prvič je objavljena njegova kompletna filmografija.

Oktoberko darilo MLADINSKE KNJIGE

Založba Mladinska knjiga je pripravila v oktobru novo zbirko knjig za mlade in odrasle bralce. Izšle so: bolgar-

ska pripovedka »Kraljevič in obrta«, »Moj dežnik je lahko balon« Ele Peroci in Lindgrebova prigoda »Pika Nogavičica«. V slovenskem prevodu smo tokrat dobili tudi Sadoulovo »Moč filma«, »Heidi«, katere pisec je Spyri, in »Belega leva« hrvaškega pisatelja Viteza.

V knjižni zbirki »Čebelica« so v septembru izšle »Povestice o živalih« Ušinskega, v oktobru pa je v tej zbirki izšla Bevkova »Pikapolonica«. V zbirki »Sinji galeb« smo dobili prvi in drugi del »Prigode Huckleberryja Pinna« Marka Twaina, medtem ko je v zbirki »Kondor« izšlo več stvari: ponatis Vergilove »Eneide«, »Temeljna listina« dr. Maksa Snuderla, Likarjeve »Glivice« in »Šahovska začetnica« velemojstra Petra Trifunovića. Septembrski in oktobrski program zbirke »Školjca« je predvidel izdajo Eremkove knjige »Na zahodnem odseku« in Mendejevega »Fanta iz Brooklyna«.

Nemški »PIRAN FILM«

Producentska hiša »Piran film« iz Stuttgarta, ki jo vodi Egon Hábbe, se zelo zanima za sodelovanje z našimi umetniki. Tako je producent Hábbe ponudil režiserju Boštjanu Hladniku in scenografu inž. arh. Niku Matulu snemanje štirih filmov. Hladnik naj bi začel snemati že prihodnje pomlad po lastnem scenariju.

Producent Hábbe že več let sodeluje s Filmservisom in njegovo zadovoljstvo nad delom tega podjetja je tako veliko, da je celo svoje podjetje imenoval po kraju, v katerem ima Filmservis atelje.

Seminar pevovodij v Črnomlju

Občinski svet Svobod in prosvetnih društev v Črnomlju je organiziral 10. in 11. novembra seminar za vodje mladinskih pevskih zborov, ki ga je vodil tovariš Franc Zupančič. Udeležili so se ga učitelji večjih šol, ki vodijo pevске zbornice. Seminar naj bi nudil vodjem mladinskih pevskih zborov osnove, ki jih mora poznati vsak zborovodja. Udeleženci so dobili mnogo koristnih nasvetov in pobud za delo med mladino, omenili pa so se tudi za nadaljevalni seminar med zimskimi počitnicami.

Pe.

»PEŠČENI GRAD« v tonskem studiu Filmservisa

Montaža filma »Peščeni grad«, ki ga je snemala naša prva producentna skupina pod okriljem »Viba filma«, je končana. Ekipe je že pričela s sinhronizacijo v tonskem studiu Filmservisa.

Obvestilo dopisnikom

Vse ostale prispevke in poslane članke bomo objavili prihodnje sredo, ko bo izšel naš tednik na 24 straneh!

UREDNIŠTVO

Mešani pevski zbor v Orehovi pod Gorjanci tiho in vztrajno dela; vodi ga že vrsto let prizadeveni pevovodja tovariš Marjan Misson. Na sliki: orehovški pevci ob zadnjem zboru Gorjanskega bataljona v Orehovi

Samokritična razprava v Vidmu-Krškem

Letna konferenca videmske-krške mladine v nedeljo, 18. novembra, je razpravljala o vlogi mladine v nadaljnjem razvoju naše socialistične isgradnje in hkrati opozorila na probleme, s katerimi se vsak dan spoprimejo vodstva mladinskih organizacij. Večurna samokritična razprava o delu mladine je zadostno jamstvo za uspešnejše delo mladine. Konferenca so se kot gostje udeležili pred-

stavniki okrajnega odbora SZDL in mladine, predstavniki občinskega komiteja ZK, SZDL, delavske univerze in predstavniki kolektiva tovarne celuloze in papirja. Na konferenci je bil izvoljen 17-članski občinski komitej in delegat za VII. kongres LMJ Anton Goltes iz Kostanjevice. Za predsednika občinskega komiteja mladine je bil ponovno izvoljen Maks Unetič. V uvodnem referatu je pred-

nik občinskega komiteja LMS opozoril na bodoče naloge mladine. Med drugim je poudaril tudi potrebo po smotnejšem vključevanju mladine v družbeno-politično delo. Potrebno je, da mladinska vodstva obravnavajo tudi gospodarski razvoj komunice in družbene skupnosti. Dotaknil se je premajhne dejavnosti mladine v gospodarskih organizacijah. Mladinski aktivni v nekaterih gospodarskih organizacijah premalo razpravljajo ali pa sploh ne razpravljajo o gospodarskih problemih, s katerimi se spoprijema delovni kolektiv. Nadalje je predsednik obravnaval nekatere nepravilnosti, ki so se dogodile mladincem. Tako so trile mladinci takoj zatem, ko so opravili izpite za ustrezno kvalifikacijo, bili brez odpovednega roka odpušteni iz službe. Drug primer: kmetijska zadruga in gospodarska organizacija sta stipendiralni tehnični kader, po končanem šolanju pa so ti tehniki odšli v Nemčijo na delo. Nihče pa se ni vprašal, zakaj so ti mladinci odšli v tujino! Mladina se tudi ni iskazala z udeležbo na zborih občanov, kjer so razpravljali o osnutku ustave. Dejavnost mladinskih aktivov na osemletkah, TSS in vajejski šoli je zadovoljiva. Pri tem so pomagali prosvetni delavci. Nekateri mladinski aktivni so kljub težočam bili uspešni. Zlasti je opaziti napredek pri ideološkem izobraževanju, kulturno-prosvetnem delu in športu.

Predsednik mladine Maks Unetič je na koncu opozoril, da referat ni nakazal vsega in zaprosil delegate, naj sodelujejo v razpravi.

V razpravi je sodelovalo okoli 20 mladincev. Delegat iz Kostanjevice je razpravljal o delu mladine v kmetijskih organizacijah. Opozoril je na neugodne delovne pogoje v teh organizacijah in omenil, da je važno, ali aktiv mladine pozna perspektivo sadruga. Mladinska aktivna iz Velikega Podloga in kmetijske zadruge naj bi tesneje sodelovala in skupno razpravljala o razvoju socialističnega kmetijstva na vasi. Delegat iz TSS je povedal, da je letos na TSS izdelalo se 36 odstotkov dijakov, kar je zaskrbiljujoče. Po njegovem mnenju je glavni razlog ta, da v šoli poučuje veliko honorarnih predavateljev, ki snovi ne morejo podati tako strokovno kakor redni predavatelji. Na šoli je tudi vprašanje učitelja za telesno vzgojo.

Zanimiva je bila tudi razprava delegata iz Velikega Trna. V svojem izlaganju je ugotovil, da se mladinske organizacije spoprijemajo s težavami na vasi zaradi neaktivnosti mladine. Glavni razlog te neaktivnosti pa je iskati v pomanjkanju družbenega in ekonomskega znanja pri mladini. Po drugi strani pa bi bilo potrebno tudi mladini na vasi nuditi prostor za sestanke. Če bi mladina bila bolj zastopana v krajevnih odborih SZDL, bi dosegla tudi večje uspehe. — Mladinec iz Mrtvič je v razpravi poudaril, da ima tamkajšnja mladina voljo do dela, vendar nima svojega prostora. To razpravo pa je dopolnil delegat iz Senuš, ki je dejal, da

si je mladinska organizacija s sodelovanjem ostalih organizacij uredila svoj kotiček. Delegat iz Krškega je kritiziral delo vodstva aktivne mestne organizacije. Ugotovil je, da komisija za idejno vzgojo pri občinskem komiteju LMS ni bila najbolj delavna. Mladina bi zelo rada sodelovala v razpravi o novi ustavi, vendar so ji določila nerazumljiva. Zato bi bilo potrebno, da bi za mladino organizirali posebna tolmačenja. Počitniška zveza v Krškem po mnenju delegata spl. Zaradi njene neaktivnosti krška mladina ne more uresničiti gesla: »Spomnavaj domovino in še bolj jo boš vajubila«.

V nadaljevanju razprave so diskutanti ugotovili, da je premalo sodelovanja med mladino in ostalimi organizacijami, zlasti s organizacijo SZDL. Dogaaja se tudi, da starši ne pustijo svojih otrok na sestanke. Mladinke obrata Industrije perla v Kostanjevici niso pokazale dovolj volje do dela v mladinski organizaciji. Bolje pa se sestankov udeležuje mladina iz Brestanice. V Leskovcu so množične organizacije premalo pozornosti do mladine in ne priznavajo vloge, ki jo mladina v naši družbi ima. Zelo radi kritizirajo delo mladine, niškoli pa ji ne dajo priznanja. Mladina v Koprivnici je bila sicer delavna, zadnje čase pa je opaziti v tej organizaciji nrtvilo. Zdolska mladina si želi predavanje z diapozitivi.

Ob koncu razprave so se oglašili še sekretar občinskega komiteja ZK Milan Ravbar, predsednik okrajnega odbora SZDL Miro Goltes in sekretarka okrajnega komiteja LMS. Ugodno so ocenili pestro in bogato razpravo na konferenci, analizirali nekatere probleme in v svojem izlaganju dali mladini bogate napotke za nadaljnje delo.

D. K.

Po 56 letih spet jamarji na Dolenjskem

V petek zvečer se je na ustanovnem občnem zboru Jamarskega društva v Novem mestu zbralo nekaj nad 30 ljudi, ki bi želeli obiskovati podzemeljski svet naše Dolenjske. Med njimi je bilo tudi nekaj deklet, kar je precejšnja redkost med jamarškimi društvi v Sloveniji. Tako so se po 56 letih na Dolenjskem zopet pojavili organizirani jamarji.

Prve akcije ljubiteljev jam na Dolenjskem so bile že leta 1906, vodil pa jih je novinar Franjo Pirč z Drske pri Novem mestu. Z njim je sodelovalo nekaj navdušenih Novomeščanov. O teh akcijah sta pisala tudi Dolenjski leta 1906 in »Slovenec« leta 1907. Pri delu so imeli precej težav, posebno pa jih je napadala tedanjí novomeški prost Elbert. Pionirji jamarstva na Dolenjskem so obiskovali zlasti jamo v Kozah na Trški gori, ki je dobila ime po Franju Pirču, Jakštovo rupe pri Srebrniku in Veliko vrenco blizu Globodola. Skupni je pozneje razpadla, vendar lahko rečemo, da je bila ena izmed prvih organiziranih skupin pri nas. Ko se je leta 1910 ustanovilo Društvo

za raziskovanje jam Slovenije, so bile prve akcije usmerjene prav na dolenjski kras, posebno na Dobro polje. Društvo je med obema vojnama popustilo z delom in precej pozabilo na dolenjske jame, po drugi svetovni vojni pa so bile na Dolenjsko usmerjene le redke akcije. Slovenci smo lahko ponosni na svoje društvo, saj je bilo tretje v Evropi.

Letošnji občni zbor je vodil dr. Uroš Tršan, ki je v okviru taborniških klubov Ormež in Strla vodil tudi prve akcije. Kratek zgodovino jamarstva je zaključil z besedami, da je ljudstvo, ki živi na nekem področju in ga ne more popolnoma spoznati, nevedno, da bi živelo na njem. Ustanovni občni zbor sta v imenu Društva za raziskovanje jam Slovenije pozdravila njegov predsednik dr. Ivan Gams in podpredsednik Miran Marusič. Povedala sta nekaj besed o namenu in nalogah jamarjev v Sloveniji. Jamarji so vedno povezani tudi z JLA, saj so mnogi podatki o jamah strateške vrednosti.

Jamarji niso vabili na prvi občni zbor predstavnikov družbeno-političnih organi-

zaci, ker so hoteli šele po opravljenem delu zaprositi za pomoč, da bi dokazali, da so pomoči tudi vredni. Vendar sta občnemu zboru nepričakovano prisostvovala tudi predsednik ObO SZDL Jože Cvitkovič in predstavnik ObZTK kapetan Živkovič. Njihova prisotnost je dokazala, da se tudi naši družbeni organi zanimajo za jamarstvo in njegovo dejavnost.

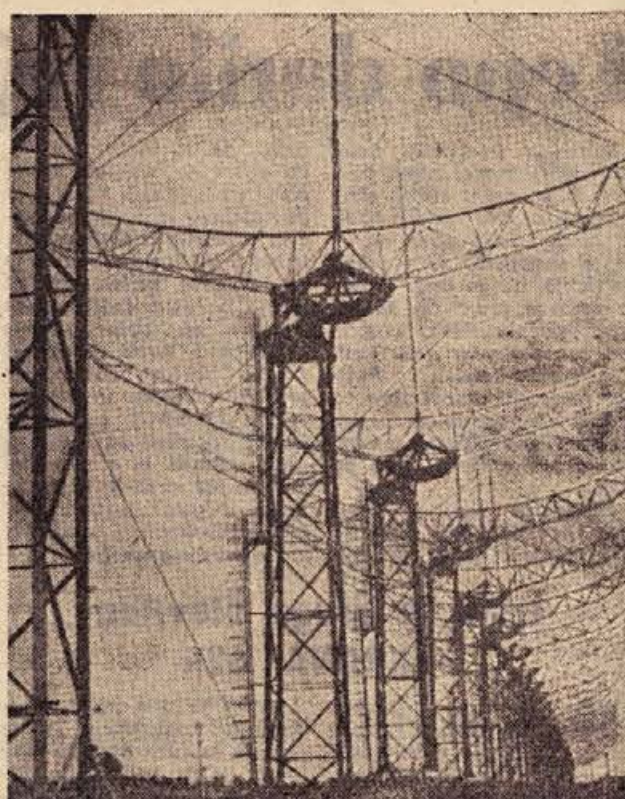
Vso zahvalo zasluži tudi uprava Medobčinske zavarovalnice, ki je odstopila za občni zbor svojo sejno sobo. Tovariš Cvitkovič je pozdravil pobudo za ustanovitev jamarskega društva in obljubil tudi materialno pomoč, da bo društvo lahko prebrodilo začetne težave in neovirano nadaljevalo z delom. Kapetan Živkovič je dejal v imenu ObZTK, da bodo tudi oni podprli novo društvo.

Novo društvo je sprejelo

sklep, da bodo najprej izvedli krajišni seminar o osnovnih plezanja, raziskovanja, prve pomoči tudi vredni. Vendar sta občnemu zboru nepričakovano prisostvovala tudi predsednik ObO SZDL Jože Cvitkovič in predstavnik ObZTK kapetan Živkovič. Njihova prisotnost je dokazala, da se tudi naši družbeni organi zanimajo za jamarstvo in njegovo dejavnost.

Za redno delo bo skrbel 8-članski odbor, ki ga bosta vodila dr. Uroš Tršan in Ivan Zgajnar. Ustanovili bodo tudi sekcije, ki se bodo potem specializirale za določeno delo. Izredno uspeli občni zbor je zaključil dr. Uroš Tršan, ki je kot član največje slovenske jamarske akcije v Triglavsko brezdomno s prijeto besedo in diapozitivni opisal nad 200-metrski spust, s katerim se je še povečal ugled slovenskih jamarjev v svetu.

Janez Korošec

Raziskavanju vesolja je namenjen največji radioteleskop v Evropi, katerega prvi del so dogradili v čast XXII. kongresa KP SZ blizu Moskve. — Teleskop bo omogočal takšna opazovanja in raziskave vesolja, ki z dosedanjimi napravami niso bila mogoča. — Na sliki: velikanke antene novega sovjetskega teleskopa

Navaden „nočni obisk“ v Celulozi

Vratarji celuloze in papirja v Celulozi v Nemcer je 9. novembra običajno nastopili s posebnimi delavci. V tovarni so delali do ponoči. Noč je bila temna, po maledni uri so počasi minirali vratarji. Vrata so odprli in vratarji so se začeli premikati. Vratarji so se začeli premikati. Vratarji so se začeli premikati.

verjetno za oha. Tedaj je čudni gost verjetno začutil nevarnost in se v skoku dirjal pognal proti oknu z dvojnimi stekli. Okno se je razbilo in steklo je zaropotalo po asfaltu. Vratar je zavpil. Žival se je prestrašila glas. Vsa krvava se je pognala proti drugim vratom. Ki so bila zaklenjena. Končno je le našla izhod pri odprtih vratih. Nečemer jih je potem

D. K.

Dragoceno pismo

V ZDA se je med novoročenci razvila naslednja navada: mladi par pošlje predsedniku Kennedyju vabilo, v katerem ga prosi, naj se udeleži poroke in gostije. Predsednik sicer ne pride, zato pa sprejmeta mlada zakonca iz Bele hiše lepo pismo, v katerem predsednik obžaluje, ker se poroke ne more udeležiti. To pismo je za mlade zakonca dragocen spomin.

Najhitrejši vlaki na svetu

Po triletnem delu so včeraj v Atami (na Japonskem) zaključili razstreljevalna dela v osem kilometrov dolgem predoru, skozi katerega bodo brzeli leta 1964 najhitrejši železniški vlaki na svetu.

Fredor, ki ga imenujejo »Novi Ten-Na« bodo začeli uporabljati že v septembru prihodnjega leta. Tunel predstavlja del 560 km dolge proge, po kateri bo vozil ekspresni vlak Tokio-Osaka. Od leta 1964 naprej bodo ti ekspresni prevozili progo v treh urah. Takrat bodo namreč na vlakih uporabljali zavore, ki jih bodo vključevali preko darja. Sedaj prevozí najhitrejši ekspresni vlak razdaljo med Tokiem in Osako v šestih urah in pol.

Nobenh novosti v avtomobilskem svetu

Znani italijanski konstruktor avtomobilskih karoserij Farina je te dni izjavil, da se oblika avtomobila še dolgo ne bo spremenila. Konstruktor

je v posebni izjavi za pariški avtomobilski salon dejal: »Prepričan sem, da v obliki avtomobilov ne bo nobenih korenitih sprememb, dokler se ne bodo pojavili povsem novi motorji, ki bodo zahtevali drugačno razporeditev mehaničnih delov voza.«

Zaradi tega tovarnarji ne morejo iskati novih revolucionarnih oblik, preden se ne pojavijo tudi revolucionarne spremembe v avtomobilski mehaniki. Le če se to zgodi, bodo konstruktorji lahko ustvarjali nove oblike avtomobilov in pokazali svojo umetnost ter bogastvo fantazije.

Za uvod Osbornov »LUTHER«

Jesensko gledališko sezono je ljubljanska Drama prav uspešno začela z dramo Johna Osborna »Luthers«. V režiji Franceta Jamnika so igrali: Jurij Souček kot Martin Luther in Štefka Drolec kot Katarina, ki je edina ženska vloga v tej drami.

120 let HRVATSKE MATICE

Prihodnji mesec bo »Hrvatska matica« praznovala 120-letnico obstoja. V ta namen je že začela z novo založniško sezono. Tako bo v zbirki »Hrvatski pesniki« izdala »Izbrane pesmi« Nikola Pavliča, ki so pisane v kajkavščini.

Nacionalizacija elektrarn v Italiji

Italijanska skupščina je z veliko večino sprejela vladni predlog o nacionalizaciji industrije električne energije. Zakonski osnutek mora sprejeti še senat. Nacionalizacija energetske industrije je ena glavnih točk v programu vlade premiera Fanfanija. Proti predlogu so glasovali liberalci, monarhisti in neofašisti.

Na majhnem gradbišču v Novem mestu — a seveda pred zadnjim oz. »prvim« snegom...

Kaj dela Lovska zveza v Spodnjem Posavju

Zadnji občni zbor Lovske zveze iz Vidma Krškega je prejšnji mesec analiziral dosežane uspehe in probleme lovstva in nakazal smernice za uspešnejše delo. Na občnem zboru je bilo prebrano zanimivo organizacijsko poročilo ki so ga delegati z bogato razpravo odobrili.

Lovska zveza vključuje 23 društev iz severne, brežiške in videmske-krške občine. Delo se je odvijalo po komisijah.

Komisija za gospodarstvo in gojitev je preteklo leto nabavila 400 mladih fazanov, ki so jih spustili na območja ob Savi, Sotli in Bregani. Predviden je bil tudi nakup zajcev iz Češke, vendar do realizacije ni prišlo. Perce je postalo vprašanje gojitve divjadi. Z naših polj izginja vrbina in grmičevje, na področjih zemljiščih se spreminjajo kulture, zato ima perjad vsako leto slabše pogoje za obstoj.

Trilčanska kinološka komisija je imela polne roke dela. Med drugim je sestavila plan kinoloških prireditelj za leto 1961-62, izvedla dva tečaja za vodnike pičarjev in šarivcev in navezala tesnejše stike z družinskimi kinologi.

Zanimivi so tudi nekateri statistični podatki. Na območju lovske zveze je bilo leta 1961 214 lovskih psov, 24 kandidatov se je v marcu prijavilo k lovskim izpitom. Pred komisijo je 16 kandidatov uspešno odgovorjalo, 8 pa jih je moralo ponavljati celoten izpit. Komisija je ugotovila, da so bili kandidati slabo pripravljeni. Upravni odbori lovskih društin so morala nekoliko zmanjati to vprašanje; ker je

sveto je sicer izdelala program seminarja za lovske čuvaje, vendar tečaja zaradi premajhnega števila prijaviteljnih ni bilo.

Komisija za škodo, ki jo povzročajo divji prašiči, je ocenila 50 primerov in plačala za povzročeno škodo 172.614 dinarjev.

V preteklem letu je bilo opravljeno veliko delo na področju bonitiranja lovišč na območju lovske zveze. Komisija za ocenjevanje lovišč je izdelala skupen elaborat ter ločno elaborate za posamezne lovske družine. Podatki ocenjenih lovišč so dali osnovo za izračun dohodka, ki je bil osnova za določitev višine prispevka lovskih društin, namenjenega za lovski sklad.

Nadalje sta bili ocenjeni dve trofeji merjascev, in sicer uplenitelja Ivana Hostnika, člana lovske družine iz Mokric, z 985 točkami in Konrada Seida, člana LD iz Boštjanja, s 112 točkami. Komisija za lovske pro-

ble dovolj lovske literaturo in lahko bolje skrbno usposabljanje lovskih turistov.

Ob koncu zasedanja je na koncu sprejel več sklepov. Komisija za leto 1962 preneha lov na območju 31. oktobra, da bi se lahko urejati režim uplenjenih kinoloških društin naj izdela program za dvig kakovosti lovstva. Komisija je izdelati tudi predvideni plan lovstva.

Na majhnem gradbišču v Novem mestu — a seveda pred zadnjim oz. »prvim« snegom...

BEPLAČNO BOMO POSLALI NA OGLED

Prilagodnikom, znancem in prijateljem nekaj DOLENJSKEGA LISTA, če ga morda še ne poznate. Pošljite nam njihove naslove, razveselite se razširjenim tednikom v novemskem avtomobilskem svetu. Pošljite nam tudi naslove svojih listov. **DOLENJSKI LIST** jim bo pomenil kot vaše pismo!

V vsako hišo našega okraja: **DOLENJSKI LIST!**

NAS OBISK

„Us pel sem z vztrajnim delom“

»Življenje je pestro in zahtevno in samo z vztrajnim delom je mogoče doseči uspehe, nam je dejal JOŽE BUKOVEC, bivši direktor Zavarovalnice v Krškem, ki je te dni odšel v zaslušeni pokoj.

37 let je Bukovec vestno služboval v različnih službah; najprej kot trgovski pomočnik v Ljubljani, zatem kot uslužbenec v splošni bolnišnici v Beogradu, pri Okrajni zadrugi zvezi v Trebnjem in končno od leta 1948 pri Državnem zavarovalnem zavodu. V novomeški podružnici DOZ je bil vršilec dolžnosti šefa je nekaj mesecev. Leta 1948 je bil premeščen v Krško. Tovarišu Bukovcu smo zastavili več vprašanj, na katera je rade volje odgovoril:

S 1. novembrom ste bili upokojeni. Zanima nas, kakšno je bilo vaše prvo srečanje z mestom in ljudmi pred štirinajstimi leti, ko ste prišli v ta kraj?

Kraj se mi je že na prvi pogled zdel prikopen, pa tudi z ljudmi sem se hitro spoznal. Iskreno pa priznam, da sem bil močno razočaran nad razmerami na novem delovnem mestu. V Novem mestu sem imel dobro stanovalnico, tudi organizacija službe je bila tam dobra. Podružnica DOZ v Krškem pa je bila v temnih in tesnih prostorih v zapuščenih stavbi. Velike težave sem imel sprva z uslužbenci, saj je bil najstarejši uslužbenec star komaj 18 let, torej brez izkušenj. Prav tako je bila slaba organizacija terenske službe.

Znano je, da je sedaj zavarovalnica v novih prostorih in da posluje zelo uspešno, predvsem zaradi dobrega strokovnega kadra. Kako ste to dosegli?

Ze voodoma sem dejal, da lahko samo z vztrajnim delom dosežete uspehe. Vsi smo morali vložiti vse napore za razvoj zavarovalnice. Osebnost mi tega truda ni žal in ponosen sem, da sedanjim uslužbencem delajo v orogučnih delovnih razmerah. To se kaže tudi v uspehu. Želim, da zavarovalnica tudi

t bodoče posluje tako kot doslej, v zadovoljstvo zavarovalcem in uslužbencem.

— Ali bi hoteli povedati kakšen dogodek iz vašega življenja, ki se ga večkrat spominjate.

Takoj po kapitulaciji Jugoslavije so me Nemci kot vojaka zajeli pri Cateških Toplicah. Moral bi v ujetništvo, vendar me je zadnji trenutek rešil bivši telefonisti Stanišar Moravec, ki je Nemcem dejal, da sem tudi jaz telefonist in da me potrebuje za popravilne telefonov. Nemci so mu verjeli, jaz pa sem se takoj preoblekel in hitro odšel iz Brežic.

Znanstvenike, ki so odkrili cepivo, so predlagali za kandidate oktobrske nagrade Beograda.

DOPISUJTE V DOLENJSKI LIST!

— S čim se ukvarjate v prostem času?

Cebelarim in ribarim; v bodoče bom imel za to več časa.

— S kakšnimi občutki odhajate v pokoj?

— Cutim zadoščenje, da sem službo v redu predal mlajšemu nasledniku, in priznam, da kar rade volje prevzemam drugo službo.

Tovariš Jože Bukovec je bil zaradi svoje skromnosti in prizadevnosti priljubljen v službi. Kolektiv mu je v priznanje podelil zapesno uro in električni brijski aparat, od glavne direktije Zavarovalne skupnosti pa je prejel kompletni ribiški pribor. Vsi so mu stisnili roko in mu zaželeli še dolgo življenje v zasluženem pokopju. Tudi mi se tem željam pridružujemo.

D. K.

JACK LONDON:

KRISTOF DIMAČ

PRIREDIL: Stanko Simenc RIŠE: Janez Gruden

94. Kriš se je navezal, Karson pa ga je varoval. Prehodil je dve tretjini in most se je začel sumljivo krusiti. Iz globočine je zasiljal sum tekoče vode. Na koncu mu je spodletelo, da je padel in obvisel nad breznom. Karson ga je držal, a ga ni mogel potegniti na rob. Drselo mu je.

95. Karson se je ustanoval in nategnil vrvi. Kriš je hitro ocenil položaj; začel je brenčati in se je spustil na rob. Karson je bil sila sila krivica, če bi se mogel potegniti na rob. Drselo mu je.

96. »Poslušaj« je zaklical navzgor. »Nič hudega ni, le do vratu sem v vodi. Mahni jo na vrh in odidi v koč. Ljudje morajo biti tam, ker se kadi iz dimnika! Poišči kaka vrvi!« Zlezel je na rob tolmuna in se sušil na popoldanskem soncu. Čez dve uri je zasiljal nad seboj znani glas.

Max Florentin:

Začarano dekle

On dan sem se šel sprehajati po parku. Rad imam tibe sprehode po bližnjih parkih.

»Halok« je zaklical nekdo. »Ti tu, pridi sem! Da, da, ti s tem smešnim klobukom, pridi vendar!« Ni bilo dvoma, da je klic veljal meni. Sel sem za glasom in prišel do grma. Pod grmom je sedela v travi žaba in dejala: »Da, da, tebe sem mislila. Lepo, da si prišel!«

»Kaj?« sem se začudil. »Žaba, ki govori kot ljudje? Je to mogoče?«

»Zakaj pa ne?« je dejala žaba. »Saj v resnici sploh nisem žaba, temveč začarano dekle!«

»Kaj si?« sem začuden vprašal.

»Začarano dekle,« je ponovila žaba. »To zveni gotovo neverjetno v teh časih, ko nihče več ne verjame v pravilice, kajne?«

»Res je,« sem pritrldil.

»Prošnje imam do tebe,« je nadaljevala žaba. »Če mi jo boš izpolnil, boš videl, da sem govorila resnico.«

»Kakšna prošnja je to?« sem radovedno vprašal.

»Sita sem žabjega življenja. Prav nič me več ne veseli to skakanje po travah. Rada bi postala zopet prava deklica. Če pa hočem to zopet postati, moram izpolniti neki pogoj. Ali mi boš napravil to uslugo? Iz srca te prosim.«

»No, dobro,« sem dejal. »Kaj moram storiti?«

»Vzeml me s seboj domov!« je dejala žaba.

»Domov naj te vzamem?«

»Da, te sebi domov.«

»In kaj naj s teboj doma počnem?«

»Doma me moraš posaditi na divan, mi natočiti malo vina, moraš me nežno božati in me imenovati svoje srcece.«

»In potem?«

»Potem bom rešena prekletstva in bom postala zopet dekle, tako lepo, kot sem bila prej.«

Ali sem se lahko obotavljala? Mar ni bila moja dolžnost, da pomagam temu ubogemu začaranemu bitju?

Nisem dolgo premišljala, pobral sem žabo in jo odnesel domov. Doma sem storil vse natančno tako, kakor mi je naročila: posadil sem jo na divan, ji natočil vina, jo nežno božal in sem jo imenoval svoje srcece, samo da bi bila čimprej rešena prekletstva.

In glej, čarovinja je rez izgubila svojo moč in nenadoma je sedelo ob meni ljubko mlado dekle.

Prijatelj, zagovarjam vam, da je ta zgodba resnična in da si je nisem prav nič izmislil. Zlastno pri vsem je to, da mi žena, ki je nenadoma vstopila v sobo, ni niti besedice verjela!

Ker zrezek ni bil angleški...

Meso je bilo sicer odlične kakovosti, toda jugoslovansko

NEKI MESAR IZ UKBRIDGEA PRI LONDONU JE NEPRAVILNO OZNAČIL KOS MESA, KI GA JE POSTAVIL V SVOJO IZLOŽBO, ZARADI TEGA JE MORAL PLAČATI 430 FUNTOV ŠTERLINGOV, KAR USTREZA VSOTI 900 TISOČ DINARJEV. To se je zgodilo letos, 31. avgusta. Pred izložbo velike mesnice se je ustavlil tržni inšpektor in njegov pogled se je zaplčil v kos mesa, pred katerim je bil listek z napisom: »Angleško meso«. Stopil je v trgovino in si odrezal kos mesa bliže pogledal. Njegov sum je bil utemeljen: meso ni bilo angleško, ampak jugoslovansko. Razlika v kakovosti je bila malenkostna, toda po zakonu je mesar dolžan točno in pravilno označiti svoje blago.

Obtoženi mesar Herbert Marshall se je moral zagovarjati te dni pred sodiščem v Ukbridgeu. Izjavil je, da je kartonček z napisom »Angleško meso« pomotoma postavil na nepravno mesto njegov vajence. Sodnik je to opravil sicer sprejel in mu verjel, a zaradi tega ni bil prav nič bolj milostljiv v svoji sodbi. »Gospodinjca je dejal, »imajo pravico vedeti, kaj kupujejo,« in ga je obsodil na 435 funtov kazni. Poleg tega je moral obtoženi mesar plačati še, posebej 5 funtov, kolikor so znašali sodni stroški.

Obsodba kaže, kakšno zaščito uživajo potrošniki v Veliki Britaniji. Ze sprejetim določbam bodo priključili nove, ki jih je nedavno predlagala britanska vlada. V bližnji bodočnosti bodo n. pr. ustanovili svete potrošniškov, katerih edina naloga bo ščititi kupce pred nepoštenimi proizvajalci in trgovci. Sicer pa so v Veliki Britaniji primeri posnaranja in prevare v trgovini zelo redki; oblasti namreč določajo za take prekrške zelo stroge kazni.

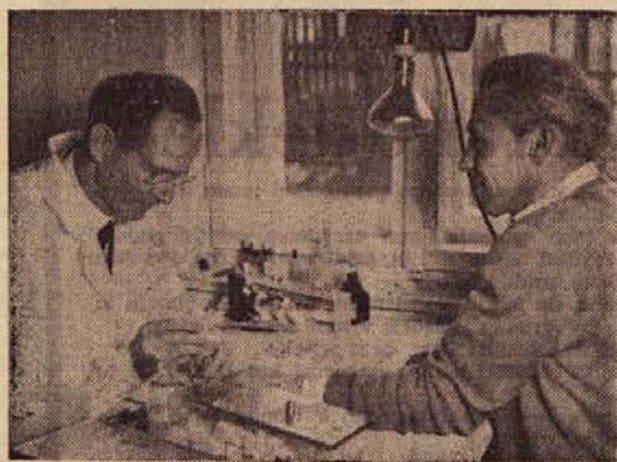
PARADIŽNIKI REŠILI PILOTA

Velik kup zrelih paradižnikov je rešil britanskemu poizkusnemu pilotu Georgeu Airdu življenje. Pilotu je med poletom odpovedalo letalo, tako da je moral izskočiti. Tega, kar se je potem zgodilo, se Aird ne spominja. Očividci poročajo, da se padalo ni odprilo in da je letalec padal kakor kamen proti neki vrtnarji, kjer je padel na stakleno streho rastlinjaka. Streha se je s silovitim trusom udrla in delavec vrtnarje so stekli v rastlinjak v prepričanju, da nesrečni pilot ni ostal pri življenju. Toda pilotu so našli sredi voljkazga kup zrelih paradižnikov — sicer ranjenega, toda živega. Njegov letalo se je zrušilo nekaj sto metrov dalje in se razbilo na tisoče kosov.

PONOVEN POTRES V AGADIRU

Novo potrese so zabeležili pred kratkim na Egejskem področju ter v Izmiru, Malikseru in v Traciji. Po dosedanjih informacijah ni bilo človeških žrtev in tudi škode ni bilo. Seizmološki inštitut v Istanbulu je ugotovil, da je bil epicenter teh potresov okoli 180 km jugozahodno od Istanbula.

Tudi iz Rabata (v Maroku) poročajo, da so v Agadiru zopet zabeležili potres. Za sedaj še ni poročil o žrtvah in škodi, ki jih je ta potres povzročil. Poročajo pa, da je mnogo ljudi preživelo noč na prostem. Agadir je namreč že v marcu leta 1961 doživel strašno usodo, ko je potres mesto skoraj povsem uničil in terjal 12.000 žrtev.

Vsakemu prijavitelju najprej pregledajo kri, kar naredi strokovnjak hitro in brez bolečin (Foto: Baškovič, Brežice)

VELIK DOKAZ ČLOVEKOLJUBJA

Krvodajalska akcija, ki je v brežiški komuni potekala 14. in 15. novembra, je dokazala veliko človekoljubnost. Občinski odbor RK je v sodelovanju z občinskimi sindikalnim svetom organiziral akcijo ter po svojih predstavnikih obiskal delovne kolektive zaradi organizacije in razporedov. V večini kolektivov smo našli na razumevanje. Posebno prizadevanost je pokazala sindikalna podružnica obrata IMV v Brežicah, saj se je akcije udeležilo kar 31 njenih članov. Obrat Vodne skupnosti

Dolenjske je dal 14 krvodajalcev. Kri so darovali tokrat: Anica Godler, Malči Putrih, Fedor Knific, Angela Jovanovič, Anton Dvoršak, Franc Ferenčak, Franc Rožman, Izidor Cegnar, Franc Ferenčak (IMV), Pavla Savnik, Angela Vrstošek, Mihael Savnik, Jože Dimič, Stanko Kostanjšek, Jože Zorčič, Franc Gregl, Ana Pintarič, Slavka Preskar, Jerica Balon, Franc Kostevc, Ivan Kopinč, Angela Kostevc, Ivan Cizelj, Ivan Ogorevc, Suzana Prosevc, Antonija Preskar, Stanko Gerjevič, Marija Ferlin, Vida Ivše, Terezija Albert, Ivan Dvoršek, Nikolaj Brodel, Marija Jarkovič, Ivan Podgoršek, Anton Deržanič, Danilo Pečnik, Brigita Grozdina, Ivo Celhar, Frida Levak, Janez Trebušak, Jože Ivša, Jože Pleteršnik, Ivan Galič, Franc Danko, Jože Gorjup, Martin Skof, Martin Komučar, Marjan Drnač, Branko Les, Martin Novoselič, Jože Hervol, Martin Bizjak;

Milena Lapuh, Anton Hribernik, Anica Šamberk, Helena Žnidarič, Janez Pirnat, Franc Cvetko, Miroslav Blatnik, Nevenka Tiler, Zdenka Jurkas, Cirila Bajc, Ivan Germovšek, Jožica Kvaž, Anica Božičnik, Meta Koncilija, Farno Skalcer, Antonija Hofšajer, Franc Rostohar, Ernest Jankovič, Terezija Celhar, Alojz Pirc, Jože Gerjevič, Maks Toplišek, Stane Gerjevič; Jože Kotar, Anton Jalovec, Franc Ilc, Slavko Strnad, Anica Zidarič, Bojan Ogrinc, Mihael Glogušek, Vlado Lov-

Šneberger in Katarina Kostanjšek. Poročilo o poteku krvodajalske akcije na Bizeljskem bomo objavili v naslednji številki. Občinski odbor RK in občinski sindikalni svet Brežice so vsem udeležencem krvodajalske akcije iskreno zahvaljujeta za tako številno udeležbo in njihovo plemenitost! M. A.

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v brežiški bolnišnici: Janez Levak, posestnik iz Bukoška, nekdo ga je napadel s koso in poškodoval po desnem kolku; Nikola Magdič, posestnik iz Kraja Dolnjega, se je ponesrečil na strugalnem stroju; Tončka Palčec, gospodinja iz Radakovca, je brcnila krava in ji zlomila desno nogo v kolku; Božo Sinkovec, sin posestnika s Trške gore, se je zasturil; Anton Zupančič, delavec s Starega grada, si je pri delu na prosti poškodoval levo nogo; Stjepan Milinkovič, študent iz Zagreba, se je zasturil; Cecilija Radič, upokojenka iz Gorjanc, je v gorju padla in si poškodovala levo nogo; Franc Petan, delavec iz Bukoška, je padel pod voz in si zlomil desno nogo; Franc Golja, delavec iz Rasteva, je na cesti padel in si poškodoval rebra.

BREŽIŠKE VESTI

še, Franc Venišnik, Slavica Zorko, Marjan Horžen, Emil Orešnik, Stane Pernar, Jože Kajs, Stane Kerin, Vlado Polak, Rudolf Spiljak, Jožefa

Novo vodstvo krajevne organizacije SZDL v Jesenicah na Dolenjskem

16. novembra so na Jesenicah na Dolenjskem izvolili novo vodstvo krajevne organizacije Socialistične zveze. Na podlagi pravilnika OBO SZDL, to je priporočila, da se volilne konference izvršijo na delegatski način, so tudi na Jesenicah to upoštevali. Izvolili so 41 delegatov na sestankih podružnic; od teh je bilo na konferenci prisotnih 34.

Potrebno je omeniti, da so se pripravili za konferenco lotili zelo resno, kar se je pokazalo tudi pri razpravi, kjer je sodelovalo 25 delegatov. Razpravljali so o problemih, ki so bili nakazani v poročilu krajevnega odbora in drugem. Samo poročilo je bilo veran odraz dela in hotenja SZDL na tem področju. Prav zaradi tega je bilo poročilo glavna podlaga za razpravo. Ugotovljeno je bilo, da je organizacija SZDL uspešna pri svojem delu, KO z več podružnicami in sekcijami se je obnesla in bi bilo treba v bodoče tako obliko obdržati in jo razvijati.

Razpravljali so tudi o tekmovanju KO SZDL. Potrudili se bodo, da bodo dosegli čim več in tudi sprejeli kakšno nagrado, ki bi jo zelo potrebovali za

ureditev svojih prostorov, ki so brez opreme.

Načeli so tudi probleme pri zbiranju mleka, napačne pri odkupu živine, prodaji telet, nove občinske doklade, ureditev »Metala« na Jesenicah, izobraževanje individualnih kmetijskih proizvajalcev, zimsko zaposlitev ljudi na domu in podobno.

Z javnim glasovanjem so izvolili 13 članov KO

SZDL, 3-članski nadzorni odbor ter 4 delegate za občinsko konferenco. Novi predsednik je tovariš Alojz Zokal, tajnik tovariš Stanko Zobarič, za blagajnika pa je bila izvoljena tovarišica Anica Rožič.

Novoizvoljenemu krajevnemu odboru čestitamo in želimo, da bi uspešno deloval med občani, člani Socialistične zveze.

IVAN ZIVIC

PROMETNI ZNAKI, PARKIRNI PROSTORI V ČRNOMLJU IN ŠE KAJ

Prometnemu miličniku Milanu Bandlju sem zastavil nekaj vprašanj o prometni varnosti v Črnomlju.

— Kaj lahko poveste o varnosti prometa v Črnomlju?

— O varnosti nič ali prav malo. Več lahko o nevarno-

Občani se vedno znova sprašujejo, kdo je odgovoren za promet v Črnomlju. Zakaj gluha ušesa, ko je problem na diani? Turist ali kdorkoli, ki obišče Črnomelj z motornim vozilom, mora nekje parkirati, toda kje? Vedno bolj govorimo o turizmu, kako važna panoga je, mislimo pa menda, da bodo turisti hodili peš v Črnomelj?

Jože Skof

Z dobro voljo po napakah

Na seji upravnega odbora osnovne PTT enote Črnomelj so razpravljali zlasti o kvaliteti dela. Člani upravnega odbora še vedno niso zadovoljni s kvaliteto dela v svoji enoti. Menijo, da je še vse preveč napak v poštneakazniški službi. Pravijo, da delajo napake vedno isti uslužbenci. In vendar so letos dosegli zares lep napredek. V prvem trimesečju so imeli 31 napak, v drugem 22 in v tretjem le 15. Kot glavni ukrep za odstranitev in zmanjšanje napak imajo obvezen študij PTT predpisov. Uslužbenec bodo razporedili na delovna mesta tako, da bodo enako obremenjeni. Razpravljali so tudi o uporabi in čuvanju delovne obleke in sklenil, naj jih uslužbenci nosijo le v času službe in ne pri zasebnih delih. Isto velja za kolesa in drugo.

J.

NOVICE ČRNOMLJSKE KOMUNE

sti prometa. Lahko povem, da manjka v Črnomlju okrog 30 prometnih znakov. Na cesti »Pod lipa« je bilo že pet nesreč zaradi pomanjkanja teh znakov. Potrebno bi bilo postaviti dopolnilne table, znake »STOP«, drugje pa znak »Nimaš prednosti!«

— Kaj menite o parkiranju?

— O parkirnih prostorih ne morem govoriti, ker jih dejansko ni. Zlasti ni parkirnih prostorov za nekatere vrste motornih vozil. Tuji, ki prihajajo v mesto, se bojijo parkirati. Ta postavi tovornjak počez, oni osebni avto podolž, tretji pusti avtoBUS na sredi ceste. Mnogi raje oddrvijo naprej.

Cesta v Butoraj pa taka!

Cesto Butoraj—Črnomelj uporabljajo poleg prebivalcev teh dveh vasi še vaščani vasi Bedarci, Šipek in Zorenci. Vendar je zelo slaba in ne vzdrževana. Ne vaščani ne občina se ne zmenijo za popravilo. Vse, kar je sposobno za delo, hodi v službo, starčki pa tudi ne morejo obdelovati kmetije in vrh tega še popravljati ceste. Leseni most čez Lahinjo iz Butoraja v Zorenca je že trhel. Zdaj zdaj bo tam kakšna nesreča, če ga ne bodo poprej popravili.

Mladinci in članice kegljačice v Ljubljani

Predzadnje nedeljo je bilo na novem šeststeznem kegljišču v Ljubljani izbrano tekmovanje najboljših kegljačev mladincev in članic iz vse Slovenije. Med tekmovalci so bili tudi 3 mladinci in 4 članice iz Novega mesta, ki so najboljši v okraju. Mladinci so tekmovali na 1 x 200 lučajev, članice pa na 1 x 100 lučajev. Mladinci so nas nekoliko ranočarili, saj znaša letošnji povpreček zadetkov precej manj od lanskega državnega prvenstva. Dosegli so naslednje rezultate:

Hrvat 770, Dravinc 768, Padovan 757. Prvak je postal Dremelj iz Ljubljane s 831 podrtimi keglji, sledita mu Černe s Bleda — 825, in Žunk iz Celja 815. Zelo lepo so se uvrstili članice »Pionirja« in »Vseh devet«, saj so v 100 lučajih podrlje: Osolinova 377, Jermanova 377, Zeleznikarjeva 364 in Ponikvarjeva 337 kegljev.

Najboljša od članic je bila Erjavčeva iz Ljubljane s 426 podr-

timi keglji; sledijo ji Jamša 412, Homan 407, Luznar 407. Če upoštevamo, da je državna reprezentantka Klemenčeva podrla 390 kegljev, je uspeh naših članic več kot dober. RR.

Boksit tudi v Perudini?

Da so zaloge boksita, rude za pridobivanje aluminija, v Perudini v Beli krajini, je že dolgo znano. Pred nekaj dnevi pa so strokovnjaki Geološkega zavoda iz Ljubljane izvrtali 100 m vrtin, odkopali več zemlje in vzeli vzorce za analizo. Domačini z zanimanjem pričakujejo, kaj bodo analize pokazale in če se bo izplačalo izkoriščanje rude v Perudini.

Za občinski praznik metliške komune 26. november čestitamo vsem delovnim ljudem, posebno prebivalcem občine Metlika, in jim želimo mnogo delovnih uspehov! Hkrati pošiljamo borbene pozdrave za dan republike — 29. november!

OBČINSKI LJUDSKI ODBOR METLIKA

OBČINSKI KOMITE ZKS
OBČINSKI KOMITE LMS
OBČINSKI ODBOR ZVVI
OBČINSKI SINDIKALNI SVET
OBČINSKA GASILSKA ZVEZA

Čestitkam se pridružujejo industrijski kolektivi, ostala podjetja in ustanove: Lesno predelovalno podjetje Metlika — Belokranjska trikotna industrija »Bela«, Metlika — »Novotek«, Novo mesto, predilnica česane preje, Metlika — Splošno trgovsko podjetje, Metlika — Kmetijska zadruga Metlika — Pekarija, Metlika — Mesnica, Metlika — Pečarija, Gradac — »Vino«, Brežice, Klet Metlika — Zavod za zaposlovanje invalidov in za delo manj zmognih oseb, Zavod za zaposlovanje delavcev — Zdravstveni dom, Metlika — Lekarna, Metlika — Dom počitka, Metlika — Postaja Ljudske milice, Metlika — Komunalna uprava, Metlika — »Marmor«, Gradac.

MLADI O SVOJEM DELU

Pred kratkim je bila v Črnomlju prva seja občinskega komiteja LMS. Razpravljali so o nalogah mladih v gospodarstvu in o kulturno-zabavnem življenju mladine v Črnomlju in okolici. Mladi ljudje so v podjetjih vse premalo seznanjeni z gospodarskimi vprašanji, za katere bi se morala mladina bolj zanimati. Tako bodo organizirali proiz-

vodne konference, ki bodo mladim pojasnile vprašanja, za katera se zanimajo. Konference bodo vsak mesec redno, po potrebi pa tudi večkrat. Tu bodo lahko obravnavali probleme iz organizacije proizvodnje, kvaliteto dela v obratu, delovno disciplino, norme, racionalizacijo proizvodnje in drugo. Konference bodo lahko tudi pripravile

mladino k aktivnejšemu sodelovanju v organih samoupravljanja. Morajo pa biti dobro pripravljene, da bodo postale v pravem pomenu besede šola za mlade upravitelje. Kulturno zabavnega življenja v Črnomlju mladini precej primanjkuje, za kar je več vzrokov. Velik problem je prostor za mladinske plesne manjke pa tudi režiserjev, ki bi bili pripravljeni delati s mladino. V bodoče bi bilo potrebno večje sodelovanje s drugimi občinskimi komiteji LMS, da bi si izmenjavali kulturno-zabavne programe. Organizirali bodo še naprej prireditve »Pokaži, kaj znaš!«, ker so priljubljena oblika zabavnega dela.

Slobodan Drakulič

Vsi v podjetju so se vključili v SZDL

Le redkokatero podjetje se lahko ponaša s tem, da so vsi zaposleni člani SZDL v konfekciji »Lisca« v Sevnici so se vsi zaposleni vključili v članstvo SZDL in plačali članarino. To je dober zgled ostalim in primer, vreden javne pohvale.

Skrb za najmlajše

V nedeljo, 18. novembra, so v Metliki odprli otroški vrtec in šolsko kuhinjo. Otvoritvi so prisostvovali: Stanka Sagadin, sekretarka republiškega odbora DPM, inž. Zvonko Sagadin, član republiškega odbora DPM, Maks Šorn, načelnik oddelka za družbene službe OLO Novo mesto, Jožica Čudovan, sekretarka okrajnega odbora DPM Novo mesto ter predstavniki družbenih in političnih organizacij, zastopniki delovnih kolektivov in številni starši.

V otvoritvenem govoru je Ivan Zele opisal pomen te ustanove za Metliko. Dolgo so tekale priprave in dela, preden sta bila otroški vrtec in kuhinja urejena. Delo pa še ni končano, ker bodo prostore za predšolske otroke še razširili. Uredili bodo tudi prostore za šoloobvezne učence, kjer se bodo lahko učili v dopoldanskem in popoldanskem času. Družba je dala že precej sredstev za ureditev vrta in otroškega igrišča kakor tudi za ureditev šolske kuhinje. Svet za socialno varstvo LRS je prispeval tri milijone dinarjev, Zveza DPM Jugoslavije na priporočilo Republiške in Okrajne zveze DPM 700.000 din, iz medobčinskega sklada za investicije v šolstvu smo dobili 250.000 dinarjev, obrat »Novoteksa« v Metliki je dal milijon dinarjev, KZ Metlika 250.000 dinarjev, iz sklada za investicije pri osnovni šoli smo dobili 300.000 din, iz stanovanjskega sklada pri ObLO Metlika 350

Občni zbor prosvetnih delavcev

Preteklo soboto je bil redni občni zbor prosvetnih delavcev občine Metlika. Po poročilu predsednika in blagajnika je sledila kratka razprava. Upravitelj metliške osnovne šole je nato obravnaval osnutek ustave. Posebej je poudaril pomen vzgojnega dela in formiranje osebnosti v osemletnem obveznem šolanju.

Izvoljen je bil tudi nov, sedemčlanski upravni odbor. Člani so se zahvalili dolgoletnemu predsedniku sindikalne podružnice prosvetnih delavcev tov. Viktorju Švigelju za uspešno delo, prav tako pa tudi članom upravnega odbora.

tisoč din ter od Zavoda za zaposlovanje invalidov 5000 din. Tovarna Beti je obljubila 200.000 din, okrajni odbor RK v Novem mestu pa bo daroval opremo za šolsko kuhinjo. Ob močni podpori sindi-

METLIŠKI TEDNIK

katov je Metlika vendarle dobila prostore, namenjene našim najmlajšim.

Po otvoritvi so si gostje in starši ogledali prostore, nato pa jim je tamburaški zbor

Veseli večer metliške mladine

Metliški mladinski aktiv je 15. novembra priredil veseli večer. Govorni del programa je izvajala dramska skupina mladinskega aktiva, glasbeni del pa tamburaški orkester metliške osnovne šole. Tekst za prireditev je napisal član dramske skupine Toni Gašperič in moramo reči, da je bil izviran. Ves program je potekal po vzoru televizijske oddaje. — Veseli večer so pripravili metliški mladinci v zelo kratkem času. Mala skupina mladincev je dokazala, da se lahko uspe le z resnim in prizadevnim delom. Tamburaškemu orkestru osnovne šole Metlika se zahvaljujemo za izvedene skladbe, prav tako vsem, ki so kakorkoli pripomogli, da je prireditev tako lepo uspela. — ak

Prometna vzgoja ne sme biti osamljena!

Svet za šolstvo pri ObLO Metlika in komisija za varnost prometne vzgoje sta izvedla celodnevni seminar za učitelje, ki poučujejo prometno vzgojo. Na njem so se pomenili, kaj naj zajame ta vzgoja v nižjih razredih osnovnih šol ter kako jo je treba posredovati učencem, da bodo upoštevali prometne predpise, se na cesti lepo vedli in pomagali v raznih okoliščinah. Posebej so poudarili tiste stvari, ki se nanašajo na domače kraje, šolske izlete, športne dneve, prevoze z vlakom, avtobusi itd. Učitelji so menili, da bi bilo treba za vse, ki kršijo cestni red in ogrožajo varnost, poostri ukrepe. Posebna naloga šola odgovorne osebe na železnici. Za vse šolske otroke, ki se vozijo z vlakom, bi morali rezervirati posebne vagonce, toda

metliške osemletke priredil glasbeni sprejem.

Ne bi bilo prav, če pri vsem tem ne bi omenili vodje vsega dela in zbiratelja sredstev neutrudnega tovariša Ivana Zeleta, ki je z nesebičnim delom in velikim razumevanjem skorajda sam vodil vse priprave. Bil je med pobudniki za prepotrebne prostore in je pri tem porabil veliko svojega časa. Prav tako je tov. Minka Črnugljeva stalno bdela nad deli pri ureditvi šolske kuhinje in tudi sama je nešteto krat prišla za delo. Obema velja javno priznanje za vse.

Ivo Likavec

brezplačno. Prometna vzgoja v občini Metlika je dobila svoje mesto predvsem v osnovnih šolah. V ta namen je usposobljenih šest učiteljev za pouk prometne vzgoje, nekateri pa ta predmet poučujejo v sklopu predmeta spoznavanje družbe in prirode. Vsi občani so dolžni pomagati pri razvoju prometa, predvsem pa bi morali skrbeti, da bi se prometni predpisi dosledno izvajali. — LI

Pred gostovanjem v RTV

Tamburaški zbor in folklorna skupina metliške osnovne šole se pripravljata za decembrski televizijski nastop v Ljubljani. Ponovno priznanje mladim umetnikom za njihovo pridno delo!

Voznja s hitrostjo nad 103 km na uro je malokdaj varna!

Tržišče za dan republike

Pionirji osemletke v Tržišču se vneto pripravljajo na praznik republike. Kljub temu da nimajo pravega odra, ne igrišča in tudi ne kulturnega doma, je zbral pionir Slavko Urigelj z Malkovca nekaj sošolcev; sklenili so, da bodo za 29. november priredili v Tržišču igrico o kralju Matjažu. Ta dan bodo sprejeli tudi najboljši cilčbanj v pionirsko organizacijo. Želimo, da bi se čimveč staršev udeležilo te proslave in tako pripomoglo, da bi bil sprejem čim lepši.

METLIKA: rešitev je v skupni gradnji samskega doma

Predzadnje nedeljo je bila v Metliki občinska konferenca LMS, na kateri so obravnavali delo mladine v preteklem obdobju. Osnovna ugotovitev konference je bila, da so dosegli nekaj uspehov, vendar še zdaleč niso izkoristili vseh možnosti.

Poročilo in referat sta obravnavala problematiko nekoliko preveč splošno, čeravno se mladina vsakodnevno srečuje z vrsto najrazličnejših problemov. Prav tako je bilo premalo nakazanih tudi konkretnih smernic in napotil za nadaljnje delo v LM.

Razprava o poročilu in referatu je pokazala, da se aktivni LMS srečujejo z vrsto težav, pri katerih bi bilo nujno, da jim pomaga tudi občinski komite LMS, ki pa v preteklosti ni odigral svoje vloge.

Delegat iz lesnega podjetja »LPP« Metlika je opozoril na nepravilen odnos osnovne organizacije ZK v podjetju do mladine, čeprav se le-ta trudi, da bi dosegla čimboljše rezultate. Poudaril je, da pri njih mlade ljudi vse preveč zapostavljajo ter jih smatrajo za nesposobne. Kljub takim gledanjem pa je mladina pri dosedanjem delu zabeležila nekaj vidnih uspehov, posebno pa se je odlikovala pri prostovoljnih delovnih akcijah.

Pomanjkljivo sodelovanje med političnimi organizacijami je omenila tudi predsednica aktiva LMS v »Betia«. Poudarila je, da se v njihovem podjetju ta problem vleče že precej časa. Osnovna organizacija ZK posveča premalo pozornosti sprejemanju novih članov. Prav tako pa je premalo mladi vključene v organe samoupravljanja v podjetju, kar je nedvomno vzrok, da je mladinska organizacija v podjetju vse preveč ob strani dogodkov.

Na konferenci so opozorili tudi na problem družbene prehrane in pomanjkanje samskih stanovanj. Ta dva problema predstavljata pri mladih metliških proizvajalcih precejšnje težave. Tega najbrž organizacija LMS sama ne bo mogla rešiti; nujno je, da o tem vprašanju začno resneje razmišljati tudi v gospodarskih organizacijah in med odgovornimi činitelji v komunah ter skupno poiščejo ustrežajočo rešitev. Prav gotovo bi se problem samskih stanovanj hitreje rešil, če bi se gospodarske organizacije odločile za skupno gradnjo samskega doma. Taka rešitev bi imela precej prednosti, mladina pa bi lahko s prostovoljnimi delom precej prispevala.

Občutno je na konferenci manjkalo razprav o kmetijstvu in šolstvu, kar pa seveda ne pomeni, da tu ni problemov. Saj je metliška komuna pretežno kmetijsko področje z mlado industrijo, kjer gotovo ne manjka problemov. Dejstvo je, da je mladina vojna delati, potrebno pa je pravilno usmeriti, kar je predvsem naloga mladinskega komiteja.

Konferenca je na koncu izvolila nov 11-članski komite. Za sekretarko je bila izvoljena Darinka Kapinčič, za predsednika pa ponovno Ivan Jerina.

France Sladič

Občinska konferenca LMS v Sevnici

V nedeljo, 25. novembra bo ob 9. uri v gasilskem domu v Sevnici občinska mladinska letna konferenca. Na konferenci bo mladina razpravljala o našem delu in problemih v današnjem družbenem življenju. Zaradi vsebine in namena konference vabi Obk LMS na konferenco predstavnike družbenih in političnih organizacij, delavskega in družbenega samoupravljanja, predstavnike podjetij in starše.

Pomenek članov ZB v Loki

je bil predzadnje nedeljo ob zadostnem številu članov. Osnovna organizacija ZB Loka šteje sedaj 104 člane, ki so plačali članarino. Na tem zboru so se pogovorili o vseh problemih in zadevah, na katere naletijo pri delu, ter so povedali svoje mnenje o določenih stvareh. Odbor je imel med letom dovolj dela s priznavanjem delovne dobe za člane. Članstvo je sodelovalo na vseh proslavah za državne praznike.

Na zboru smo spet ugotovili, da množične organizacije v Loki nimajo prostora za sestanke. Upamo, da ga bomo s pomočjo lokalnih forumov le dobili in uredili.

Krmeljski mladinci so delavni

Poglavitna ugotovitev konference aktiva LMS v Krmelju je bila, da je mladina zelo delavna tudi izven aktiva. Mladinci so se redno sestajali in razpravljali o nalogah, ki jih je bilo treba opraviti. Skoraj ni bilo sklepa, ki ga ne bi izpolnili. Na konferenci pa so sklenili, da bodo odpravili tudi pomanjkljivosti, ki jih ovirajo pri delu. Izvolili so novo vodstvo in delegate, ki se bodo udeležili občinske konference LMS v Sevnici. — J. P.

Poslednje slovo mladega Janka

14. novembra se je Loka poslovila od tragično preminulega mladina Janka Pona, ki je postal žrtev ključavnice poklica v kurilnici v Zidanem mostu. Takega pogreba, ki se ga je udeležilo okoli tisoč ljudi, Loka še ni videla. Številni venci iz zadnjega jesenskega cvetja so zasuli grob mladega Janka, ki je imel še mnogo načrtov za delo v poklicu. Spremiti so ga tudi pionirji, mladinci, železničarji, stanovski tovariši iz kurilnice ter številni domačini in okoličani.

Pred hišo žalosti se je v imenu prosvetnega društva poslovil od njega tov. Tavčar, železniški uslužbenec, nakar so mu pevci loškega okteta v slovo zapeli ganljivo žalostinko. Sprevod je nato ob zvokih žalne koračnice krenili na pokopališče na Dobravo. Mnogi govorci so se tudi tu poslovili od njega. V poslednje slovo so se poklonili praporci, zatem pa je sveži grob zasulo cvetje. Tovariša Janka bomo ohranili v spominu kot prizadevnega delavca in dobrega tovariša! — S. Sk.

SEVNIŠKI VESTNIK

Občani naj odločijo o sedežih KO in podružnic SZDL

Pretekli teden smo obiskali predsednika občinskega odbora SZDL v Vidmu-Krškem LOJZETA STIHA in ga v zvezi s predlogom organizacijsko-kadrovske komisije o spremembi števila krajevnih organizacij in ustanavljanju podružnic zaprosili za razgovor. Rade volje se je odzval našemu vabilu in odgovoril na več vprašanj.

— Ali bi nam hoteli pojasniti, kje so predvideni sedeži krajevnih organizacij SZDL in kje podružnic?

— Do sedaj je bilo na območju občine 41 krajevnih odborov SZDL in nekaj podružnic. Praksa je pokazala, da je bilo preveliko krajevnih organizacij in da bi bilo koristneje ustanoviti več podružnic. Statut sicer dovoljuje občinskemu odboru SZDL, da lahko sam odloči o številu krajevnih organizacij, vendar menimo, da je boljše, če občani sami predlagajo, kje naj bi bil sedež

krajevne organizacije in kje sedež podružnice krajevne organizacije SZDL. Če bo tu resnično izražena volja ljudstva, bo uspeh vidnejši. Komisija za organizacijsko-kadrovska vprašanja pri občinskem odboru SZDL je nedavno na seji sicer načeloma predlagala sedeže organizacij. O predlogu bodo člani SZDL razpravljali in odločali na krajevnih konferencah, ki se bodo pričele te dni.

— Zanima nas predlog organizacijsko-kadrovske komisije o sedežih krajevnih organizacij in podružnic.

— Predlog vsebuje sledeče: na območju občine naj bi bilo 20 krajevnih organizacij SZDL in 33 podružnic krajevnih organizacij SZDL. Še nadalje naj bi ostale naslednje krajevne organizacije in imele svoje podružnice: Prekopa; Kostanjevica s podružnicami Vodenice, Orehovca, Ošterca, Črneča vas, Prušnja vas, Globočice, Dobe in Ma-

lence; Šutna s podružnico Brezje; Podbočje s podružnicami Dobrava, Veliko Mraševo in Malo Mraševo; Veliki Podlog; Raka s podružnicami Smednik; Veliki Trn; Leskovec s podružnicama Senuš in Velika vas; Brege s podružnicami Drnovo, Mrtvica in Vihre; Videm-Krško — desni breg s podružnico Gora; Videm-Krško — levi breg s podružnicama Sremič in Stara vas; Pijavsko; Dolenja vas; Zdole s podružnico Kostanjevica, Gornji Leskovec; Brestanica s podružnicami Anže, Raztez, Lokve, Armeško in Dolenji Leskovec; Prsladol s podružnico Rožno; Sedem s podružnicama Brezje in Dobrava; Senovo s podružnicami Dovško, Reštanj in Mali Kamen; Koprivnica s podružnico Veliki Kamen.

— Naše bralce bi, tov. predsednik, prav gotovo zanimala vloga podružnic. Razložite nam jo, prosim.

— Dosedanje majhne kra-

jevne organizacije SZDL so delovale v težjih razmerah. Tem organizacijam je manjkalo sposobnega vodstvenega kadra, zato so težko sledile vsem problemom na svojem območju. Dastajal je tudi problem dostave poročil, zapisnikov itd. Zato bi bilo prav, da se na sedanjih krajevnih konferencah določi nova oblika dela. Ta nova oblika bi se kazala v tem, da bi se manjše organizacije spremenile v podružnice. Znano je, da delovanje podružnice nasproti krajevni organizaciji ni v ničemer omejeno. Podružnica ima svoj odbor, ki ga sestavljajo predsednik, tajnik, blagajnik in lahko še dva člana. Odbor podružnice vodi evidenco članstva, pobira članarino in sklicuje po svojem preudarju in želji zbere občano, razne druge zbornice in sestanke. Odbor krajevne organizacije SZDL pa je dolžan pomagati podružnicam pri

delu. Predsednik podružnice je tudi član odbora krajevne organizacije. Nedvomno bodo podružnice z novo obliko dela dobivale večjo pomoč, pa tudi manj dela bodo imele z administracijo. Odbor krajevne organizacije lahko sprejme sklep, da se članarina, ki je bila pobrana na območju podružnice, lahko porabi tudi tam, če so za to potrebe.

S podružnicami bo imel tudi v bodoče neposreden stik občinski odbor SZDL. Iz tega sledi, da je vsaka bojazen odveč, da bodo manjše krajevne organizacije, ki bodo v bodoče delovale kot podružnice, za marsikaj prikrašane. Nasprotno, njihov razvoj in napredek bo tako še bolj možen.

— Ali bodo sekcije tudi v bodoče imele dosedanje vloge v organizaciji SZDL?

— Sekcije so še vedno najboljše oblika za uspešno delovanje v organizacijah. V programu dela, ki ga bo obravnaval referat na krajevni konferenci, naj bo jasno nakazano delo v sekcijah. Ker pa opazamo, da so tu še nekatere nejasnosti, bi tudi o vlogi sekcij želel nekaj več spregovoriti. Do nedavnega

so na območju naše občine sklicevale krajevne organizacije množične sestanke, na katerih so obravnavale vse mogoče probleme hkrati. Taki sestanki so sčasoma postajali nezanimivi in so bili slabo obiskani. V kongres SZDL je zato predlagal novo obliko dela, in sicer preko sekcij. Sekcije torej niso nove organizacijske oblike, temveč so oblika dela v krajevni organizaciji SZDL. Lahko se ustanavljajo sekcije za politična vprašanja, za komunalne zadeve, za zdravstvo, za šolstvo itd. Imenovati moramo člane, ki tvorijo sekretariat sekcije. Ti člani se morajo z ljudmi pogovoriti, o čem žele razpravljati, in potem sklicujejo razgovor o tem vprašanju v okviru sekcije. Menim, da imajo za delo lepo možnost izobraževalne sekcije, ki s pomočjo delavske univerze organizirajo raznovrstne razgovore in predavanja.

Na koncu želim še poudariti, da bo uspeh v organizaciji SZDL samo takrat, če bodo aktivni vsi člani organizacije, ne samo odbor. Vsem organizacijam in podružnicam želim pri tekmovanju in nadaljnem delu veliko uspehov! Drago Kastelic

POROČEVALEC KOMUNE VIDEM-KRŠKO

V občini le en zdravstveni dom Mladina Trebnjega o sebi

Oba zborni ObLO Novo mesto sta na skupni seji 13. novembra razpravljala o problematiki zdravstva in zdravilišč ter sprejela predlog sveta za zdravstvo pri ObLO, da se s 1. januarjem 1963 vsi zdravstveni domovi in postaje v občini (razen lekarne) združijo v en zdravstveni dom

Po predloženem gradivu in obsežnem dnevnem redu je bila to ena najpestrejših delovnih sej tega ljudskega odbora. Osrednja razprava je bila posvečena poročilu o problematiki zdravstva in zdravilišč v novomeški komuni. Nad 40 strani obsega poročilo sta v svojih referatih obrazložila predsednik sveta za zdravstvo ObLO dr. Tone Šavelj in predsednik sveta za zdravilišča profesor Ivo Kasesnik. Celotno problematiko, nakazano v poročilu in razpravi, prinašamo v zgoščeni obliki.

Poročilo obeh svetov je v uvodu v problematiko zdravstva in zdravilišč navedlo nekaj zanimivih podatkov. Tako je bilo v preteklem letu za 26.612 aktivnih zavarovancev v novomeški občini izplačanih nekaj manj kot 583 milijonov dinarjev, 18.014 kmetovalcem pa je sklad kmečkega zavarovanja izplačal približno

terih smo izgubili 26.835 delovnih dni, in zaradi obolelih, ki so terjala kar 148.292 izgubljenih dni. Poročilo je nadalje navedlo, da se je naravni prirastek prebivalstva znatno povečal, da pa je še vedno velika umrljivost dojenčkov, pri čemer smo s 3,7 odst. nad republiškim povprečjem umrljivosti (2,94 odst.).

Kljub temu da je stanje tako, si je zdravstvena služba prizadevala vsestransko izboljšati zdravje občanov in preprečevati nalezljive bolezni, epidemije in z ustreznimi ukrepi tudi nesreče pri delu. S preventivnimi posegi je uspešno delovala tudi sanitarna inšpekcija, ki pa zaradi pomanjkljive kadrovske zasedbe svojega dela ni mogla opravljati pravočasno in popolnoma zadovoljivo.

Poseben problem v zdravstvu je nezadostna kadrovska zasedba sploh. Predvsem se to čuti v ambulantno-poliklinični službi. Veliko je pomanjkanje zobozdravnikov, saj pride na 9043 prebivalcev komaj en zobozdravnik. Nekaj obovetov za izboljšanje je, ker bomo kmalu dobili 7 novih strokovnih moči za zobozdravstveno službo. Trenutno bi za potrebe občine potrebovali še najmanj 12 zobnih terapevtov.

Po pregledu in oceni dela posameznih zdravstvenih zavodov v občini lahko ugotovljamo, da Splošna bolnišnica

v Novem mestu še vedno rešuje vprašanje pomanjkanja poslovnih prostorov, nezadostnega števila medicinskega kadra z visoko in srednjo izobrazbo in pomanjkanja stanovanj. V zdravstvenih domovih in postajah v Novem mestu, Straži, Sentjerneju, Žužemberku in drugod ter v javni zobni polikliniki v Novem mestu pa je osrednji problem pomanjkanje kadrov, kar se vidi po tem, da pride v vseh splošnih ambulantah povprečno po 200 pregledov na dan. To pomeni, da je za enega bolnika porabljenih komaj dobrih 5 minut.

Naposled lahko ugotovimo, da je tako stanje zato, ker je služba osnovne zdravstvene zaščite v novomeški občini silno razdrobljena in neenotna. Ker ni enotna, ni mogoče imeti dobrega patološkega pregleda na področju občine, to pa ima za posledico tudi negospodarsko

Ribja restavracija v Novem mestu

Bife na Glavnem trgu v Novem mestu je razširil svoje poslovanje tudi za tiste potrošne predmete, ki niso v okviru dejavnosti podobnih gostinskih lokalov. Glede na to, da se je novomeški bife začel ukvarjati s prodajo rib in drugih artiklov, kar pomeni večji obseg poslovanja, kot bi ga zmogel bife, se bo preimenoval v »Ribjo restavracijo«.

Sergej Thorževski predsednik, Andrej Grča podpredsednik ObLO

Oba zborni ObLO Novo mesto sta na zadnji seji izvolila za predsednika ObLO tovariša Sergeja Thorževskega, za podpredsednika pa Andreja Grčo. Sergej Thorževski je bil do zdaj podpredsednik ObLO Novo mesto, Andrej Grča pa direktor Zavoda za izmero zemljišč in kataster v Novem mestu.

trošenje sredstev za zdravstveno varstvo prebivalstva. Statistična služba v ambulantah in poliklinikah ni enotna in je ponekod sploh ni. V zdravstvenih ustanovah te vrste je zelo pomanjkljiva kadrovska in investicijska politika. Zaradi velikega števila finančno samostojnih zdravstvenih zavodov so bili do zdaj tudi visoko kvalificirani zdravstveni delavci po nepotrebnem obremenjeni s poslovanjem oziroma z administracijo v teh zavodih. Na podlagi ugotovitev je občinski zdravstveni center svetu za zdravstvo ObLO in samemu ObLO Novo mesto predlagal, naj bi se vse zdravstvene ustanove ambulantno-polikliničnega tipa v občini (razen lekarne) 1. januarja 1963 združile v enotnem zavodu z nazivom Zdravstveni dom občine Novo mesto.

Odborniki obeh zborov so na skupni seji temeljito razpravljali o tem predlogu, na kar je bil predlog o organizaciji enotne zdravstvene službe na območju občine izglasovan. V en zdravstveni zavod se bodo s prvimi januarjem prihodnjega leta torej spojile zdravstvene postaje v Sentjerneju, Straži, Dolenjskih Toplicah in Žužemberku ter zobna poliklinika in zdravstveni dom v Novem mestu. Samoupravljanje bo ostalo po sedanjih enotah, kar je bilo odbornikom še posebej pojasnjeno.

Spojitve zdravstvenih ustanov v en zavod je nujna iz več razlogov. Predvsem bo posledaj lažje smotrno uporabljati tehnično opremo zdravstvenih zavodov in razbremeniti kvalificirano zdravstveno osebje administrativnih del. Nujno pa bo, so poudarili, izboljšati preventivno zdravstveno službo, ki je precej zastajala za naglim napredkom kurativne službe.

I. Z.

Razširjajte Dolenjski list!

Občinska konferenca LMS v občini Trebnje, ki je bila 18. novembra, je pokazala dejavnost mladine v preteklem obdobju in dala smernice za bodoče delo mladih v občini. Na konferenci so več ali manj kritično obravnavali delo posameznih aktivov v podjetjih in na vasi.

Konferenca je pokazala, da se še danes dogajajo primeri v privatnih obrtnih delavnicah, ko mojstri vzgajajo mladega vajenca po svoji volji in mu ne pustijo sodelovati v družbenih in političnih organizacijah. V nadaljevanju so se dotaknili tudi vprašanja, kako bi pritegnili mladino na sestanke in razne akcije, ki jih imajo posamezni aktivisti načrtu. Nekateri so opozorili, da mladina ni zainteresirana za delo, vendar to ni bilo mnenje večine. Ostali so opozorili vodstva aktivov, da je treba vsako delo z mladino dobro pripraviti in dati mladini zanimiv in ploden program. Konferenca je tudi sprejela sklep, da se na vseh osemletkah uvedejo mladinske ure, ki imajo namen vzgajati in politično usmerjati šolsko mladino. Mladinci so razpravljali tudi o šolskih združenjih, ki so v zadnjem času popolnoma zamrle. Vsi so bili mnenja, da so te združenja opravičile obstoj in jih je treba oživiti.

Posebno pozornost so po-

svetili izobraževanju na delovnem mestu. Ugotovili so, da vodstva podjetij premalo skrbijo za izobraževanje delavcev, zato zaostajajo za napredkom, pri tem pa trpita proizvodnja in storilnost. Tako se dogajajo primeri, da imajo delavci zelo majhne dohodke, kar vpliva na njihov osebni standard. Večkrat je tudi mladina sama kriva, da se ne izobražuje. Največkrat se izgovarja, da za to ni časa

TREBANJSKE NOVICE

To je opaziti posebno pri delavcih iz okoliških vasi, ki komaj čakajo, da gredo domov in tam obdelujejo svojo zemljo, s tem pa zmanjšujejo svojo produktivnost na delu. Tako mladinci se ne zanimajo za upravljanje v podjetju in za težave, v katerih se podjetje nahaja. Zato tudi ne razumejo, zakaj prejema tako nizke plače.

Na koncu je konferenca izvolila 13-članski komite, ki ga bo še naprej vodil tov. Franci Vovk. Kot delegat pa bo zastopal mladino občine Trebnje na bližnjem VII. kongresu LMJ Stefan Kamin, učitelj iz Sentruperta.

Adolf Suštar

Odloki in pravila

ObLO Novo mesto je potrdil nov cenik dimnikarskih storitev, ki jih v občini opravlja ljubljansko dimnikarsko podjetje. Po tem odloku se bodo dimnikarske storitve podražile. Novi odlok velja od 1. julija letos.

S posebnim odlokom, ki je bil sprejet na zadnji seji ObLO Novo mesto, je uzakonjeno stanje šolstva po reorganizaciji v novomeški občini 1961. leta. Odlok določa, da je v tej občini 13 popolnih osnovnih šol in 20 podružnic. Vse popolne osnovne šole so pravne osebe, medtem ko vodijo podružnice matični šolski odbori in vodje podružnic.

Upravni odbor občinskega zdravstvenega investicijskega sklada je na zadnji seji ObLO Novo mesto predložil pravila, ki jih morajo odborniki obeh zborov potrditi, preden začnejo veljati. ObLO je prav tako potrdil pravila sklada za proslavo 600-letnice Novega mesta.

Namesto Industrija obute samo »Obutev«

Podjetju »Industrija obutev« v Novem mestu so dovolili, da lahko uvede lastno prodajo svojih izdelkov. Izdelke bo lahko prodajalo kar iz skladišča. Podjetje se bo posledaj imenovalo »Obutev«.

NOVOMEŠKA KOMUNA

90 milijonov dinarjev. Upoštevajoč še razne druge izdatke, je bilo lani uporabljeno nad 700 milijonov dinarjev za zdravstveno zaščito. Največ izdatkov je bilo zaradi nesreč pri delu, zaradi ka-

Imenovanja novih direktorjev

ObLO Novo mesto je imenoval inž. Jožeta Legana za direktorja podjetja »Novoles«. Zavod v. d. direktorja pa so bili imenovani: Marjan Stangel, industrijski tehnik, ki bo v. d. direktorja v »Opekarni Zaloga«, Miran Simič kot v. d. direktorja v tovarni »Novoteksa«, in Ivan Hrovatič, geometer, kot v. d. direktorja v Zavodu za izmero zemljišč in kataster.

Novomeška kronika

Novomeščani so res trdoživni, saj se po novem vsi prebivalci do 60. leta štejejo med mladino... Tako namreč piše na lepakih, ki vabijo na občni zbor šumarskega društva. Prav gotovo se bodo zaradi laskavega vabila navdušili za to doslej malo znano društvo vsi mladinci in mladinke med 30. in 60. letom.

Pred nedavnim smo na javni prireditvi »Kaj veš in znaš o varnosti prometne«, ki je sicer zelo dobro uspela, med vmesnimi pevskimi točkami ugibali, kaj je s pevcem, ki je komaj stal na nogah. Nastop na odru v takem stanju je pač pretirana požrtvovalnost...

Minuli petek nas je presenetil prvi sneg, v noči od sobote na nedeljo pa ga je zapadlo kar nekaj centimetrov. Sneg je naletaval v debelih kosmih tudi še v ponedeljek. Po cestah je bila taka brozga, da so morali mnoge avtomobile pešci riniti v klanec. Po gričih pa je nešteto sledov sani in smučarjev, ki so te dni že pričeli s zimskim športom.

Na živalskem trgu v ponedeljek zjutraj se je poznalo, da nas je presenetila zima. Trg je bil bolj slabo založen, razen tega pa so tudi cene nekaterim artiklom narasle. Hruške so prodajali od 80-100 din kg, paradizjke po 150 din kg, jabolka od 80-100 din

Spet malo višja cena

V ponedeljek, 19. novembra, je bilo zelo slabo vreme, saj je nekaj časa deževalo, zatem pa snežilo. Kljub temu so živinorejci na novomeško sejmišče pripeljali 1221 prašičev; prodanih je bilo 1065. Kupcev je bilo precej; nekaj domačinov, mnogo pa je bilo Hrvatov. Zato se je cena od zadnjega sejma nekoliko dvignila: znašala je od 4.000 do 7.000 din.

kg, fižoi po 200 din, spinnaco po 300 din, motovlec po 400 din, radič po 200-300 din, kostanj po 60-70 din, zelje po 50 din, solato od 120-150 din, ohrovt po 80 din kg in mleko po 50 din liter. Naprodaj so bili tudi sveži nageljni po 30-50 din. Razen pletenin in otroške konfekcije je bilo tokrat naprodaj tudi precej ženskih in otroških terital kril v raznih barvah.

Gibanje prebivalstva: rodila je Stanislava Kovač — deklica. — Poročili so se: Alojz Gider, železokrivec iz Rogoševca, in Stefanija Arhnaver iz Trdinove 35; Vladimir Pirnar, bolničar z Broda, in Frančiška Šušteršič, tkalka iz Kettejevega drevoreda 14. — Ponesrečila sta se: Franc Krašovec, delavec iz Ulice Majde Šile 8, ki je padel in se udaril v desno koleno, in Franc Škrubelj, sin delavke iz Partizanske 11, ki se je z vročim čajem opeknel po vsem telesu.

Pojasnilo zavoda za upravo pokopališč

Glede na pritožbe ljudi, da morajo na pogrebnih nositi vence, o čemer smo pisali v zadnji Novomeški kroniki — nam je Zavod za upravo pokopališč v Novem mestu poslal ta odgovor:

Naš zavod je 7. decembra 1961 objavil v Dolenjskem listu oglas, da sprejmemo več nosačev krst, vencev in zastav za priložnostno delo, vendar prijavi ni bilo. Ukretil je vse potrebno in naročil voz za prevoz vencev že v mesecu juniju. Voz bo čez nekaj dni narejen in bo s tem rešena zadeva z nošenjem vencev, tako da se bodo vsi, ki prihajajo na pogrebe, lahko nemoteno uvrstili v sprevod.

Mladina ima vedno večjo vlogo v družbi

V nedeljo, 18. novembra, je bila v sindikalnem domu v Novem mestu občinska konferenca LMS Novo mesto. Na konferenci je 97 delegatov zastopalo 2250 članov mladinske organizacije, ki so vključeni v najbolj množično organizacijo mladine pri nas.

Uvodni referat o delu LMS v občini Novo mesto in o smernicah za bodoče je imela predsednica ObK LMS tovarišica Lojzka Potrč. Delo mladine se mora usmerjati v skladu z družbenim razvojem naše socialistične družbe. Mladina se mora še bolj množično vključevati v reševanje aktualnih problemov pri nas. Čaka jo veliko in odgovorno delo ravno v organih delavskega samoupravljanja, v katerih je mladina vedno bolj aktivna. Vendar se še vedno pojavlja nerazumevanje za sodelovanje mladine, čeprav je v delavskih svetih in upravnih odborih kolektivov viden velik porast članov LMS. Od 1958 do 1961 je poraslo število mladih članov delavskih svetov od 5,7 na 15,3 odstotka, v upravnih odborih pa od 4,9 na 15,8 odstotka. Najbolj se mladina uveljavlja v organih samoupravljanja pri kolektivih IMV in PTT, še vedno pa je nekaj organov, pri katerih mladina sploh ni zastopana. Mladino je treba podpreti in ji pomagati, da se hitreje vključi v delo. Vse premalo je tudi naporov za pravilno usmerjanje mladine, kar naj bi prevzeli nase klubi mladih proizvajalcev, centri za izobraževanje po podjetjih pa bi morali ravnati po tem dokazati svojo vlogo, saj je še vedno tretjina mladine neaktivna. Pri usmeritvi mladine morajo sodelovati mladinske organizacije v podjetjih. Tako je v Krki in Farmisu 105 mladih brez osemletke, za večerno šolo pa se je prijavilo le 8 mladih in en mladinec. Mladinska organizacija v kolektivih pa o tem sploh ni razpravljala.

Problem kadrov se najbolj pojavlja v kmetijstvu, kar je pose-

dica premajhnega sodelovanja strokovnjakov in mladine. Podoben problem je tudi v industriji, saj na primer v IMV od 42 inženirjev in tehnikov samo dva sodelujeta v mladinski organizaciji. Letos je končalo v občini redno šolanje 1060 mladincev in mladink, od katerih se jih je skoraj četrtina odločila za uk. Največje zanimanje je za kovinsko stroko, kjer se skoraj primumanjuje prostih mest, zato pa jih imajo gradbena, lesna in prehrabena stroka precej. Največje težave so z zaposlovanjem deklet z osnovno šolo, zato naj bi organizirali razne tečaje za dekleta v tej dobi.

Mladina se tudi premalo udeležuje v razpravah o novi ustavi, čeprav bi morala biti ravno ona z njo dobro seznanjena.

V mladinskih delovnih brigadah je letos sodelovalo 66 mladincev in mladink, na občinskih delovnih akcijah pa so po posameznih kolektivih dosegli preko 1517 delovnih ur, največ pri IMV. Podjetju za PTT promet in aktivih Birna vas ter Bela cerkev. Premalo pozornosti je bilo posvečeno mladinskim samskim stanovanjem, saj so za to poskrbeli le pri Pionirju. Mladina ima precej problemov, ki bi jih bilo treba najhitreje urediti, potrebno pa je še večje sodelovanje in aktiviziranje mladine, končno pa tudi večja materialna osnova za delo.

V razpravi je sodelovalo precej mladincev in mladink, ki so stavili veliko lepih predlogov za bodoče delo in rešitev nekaterih problemov, zelo realno in kritično pa so ocenjevali delo v preteklem letu. Mizo Bavdek je nakazal probleme mladine, ki stanuje pri zasebnikih in plačuje visoke najemnine. Zato se morajo mladinci omejevati pri prehrani, kar pa škoduje zdravju in onemogoča večjo produktivnost v podjetjih in boljši uspeh v šolah. Nekaj diskutantov je kritiziralo slabo povezavo mladine med srednješolskimi aktivisti in aktivisti po kolek-

tivih, predstavnik študentskega kluba Slavko Plavec pa je nakazal sodelovanje teh aktivov s študentskim klubom in štipendisti rami kolektivov. Nekatera vodstva šol so celo prepovedala sodelovanje s študenti in seznanjanje dijakov z nalogami, ki jih čakajo pri študiju. Razprava o nalogah kmečke mladine in njenem vključevanju v poljedelstvo je opozorila na možnost sodelovanja kmetijskih strokovnjakov z mladino in na nujno potrebo po specializaciji kmetijskih strokovnjakov. Nekaj predlogov je bilo tudi glede tega, kako izboljšati sodelovanje mladine v organih samoupravljanja in kako pritegniti vaško mladino k večji dejavnosti v aktivih LMS. O programih dela na proizvodnih konferencah in o delu mladine v kolektivih je realno govoril predstavnik IMV Boris Koželj. Skoraj premalo je bilo govora o kulturni vlogi in zabavi mladine, ker je večina diskutantov govorila le o problemih mladinskega plesa v Novem mestu. Vsi so se strinjali, da se mora trenutno stanje izboljšati, vendar ples ni vse, kar bi morali dati mladini na kulturnem in zabavnem področju.

K uspehu konference so veliko pripomogli tudi gostje. Tako je sekretar ObK ZK tovariš Franc Kotnik govoril o sprejemanju mladine v ZK. Članstvo ZK bi se moralo večati ravno z mlajšimi člani in je osnovna naloga mladinskih organizacij, da predlagajo za sprejem tiste člane, ki zaradi svojega dela to v resnici zaslužijo. Tako je tudi dolžnost organizacij, da omejijo odhajanje na delo v inozemstvo in preprečijo svoje člane o posledicah dela v tujini. Naša mladina naj se kiese pod socialističnimi vplivi, ki ji bodo koristili za nadaljnje življenje, in ne pod vplivom Zahoda. Zavzel se je tudi za povečanje kulturnega življenja mladine, prepoved obiskovanja mladinskega plesa za gojenice srednjih šol pa je omenil kot negativno. Vodstva šol so pri tem naredila vse premalo. Naloga

mladinske organizacije je, da stopi v stik s šolami in skuša najti rešitev skupaj z njimi.

Predsednik OK LMS Franc Sladič je dejal, da je vse premalo govora o problemih mladine v proizvodnji. Ne smemo se zanašati le na številke, ki so nam na razpolago, ampak moramo analizirati in dejansko izboljšati naloge mladine pri večanju proizvodnje. Pogosto je tudi, da se za ključem pomoči za sodelovanje mladine z družbeno-političnimi organizacijami skriva nedelavnost same organizacije. Člani LMS so tudi člani raznih drugih organizacij in bi morali skrbeti za povečavo in ne le kritizirati. LMS bi morala zavzeti tudi večjo vlogo pri razpravah o novi ustavi, posebno pa pri sprejemanju okrajnih in občinskih statutov krajevnih skupnosti.

Med ostalimi gosti so sodelovali še predstavnik OK LMS Franc Ček Hudej, ki je govoril predvsem o problemu stanovanj za mladino, predsednik ObO SZDL Jože Cvitkovič o sodelovanju mladincev v Socialistični zvezi in ostalih organizacijah in kapetan Levstik kot predstavnik JLA o sodelovanju z aktivni mladine v vojski in skupnih nalogah LMS in armade. Konferenco so pozdravili še nekateri predstavniki ramih organizacij in izrazili želje za skupno sodelovanje.

Ob koncu konference je bil izvoljen nov 21-članski občinski komite, ki je ponovno izvolil za predsednika tovarišico Lojzko Potrč, za sekretarja pa tovariša Borisa Koželja.

Konferenca je zelo uspela in je določila poti za rešitev problemov, ki še zavirajo redno delo. Morda je ravno kritično ocenjevanje lanskega dela mladine pogoj, da bo čez leto večina problemov, ki so bili nakazani na konferenci, tudi rešena. Z večjo pomočjo ostalih organizacij mladini pa bi lahko hitreje rešili tudi največje težave. Janez Korošec

Novi uspehi novomeškega namiznega tenisa

Novomeškemu namiznemu tenisu, ki se počasi, toda vztrajno približuje republiški vrhu, se navzlic zelo težkim pogojem delo obetajo boljše časi. Trenutno se člani namiznoteniške sekcije Partizana borijo z zelo težkim problemom — s prostori za treninge. V mestu je začasno uporabna edina telovadnica v osnovni šoli, ki pa je zasedena od jutra do poznih večernih ur. V njej je redna šolska telovadba, v njej delujejo številne sekcije šolskega športnega društva, poleg tega pa tudi 11 sekcij Partizana. Razumljivo je, da vsi ne pridejo na vrsto.

Kljub težavam so uspehi vedno večji, in ker vse kaže, da bo tudi s prostori v prihodnje boljše (decembra bo spet odprta gimnazijska telovadnica, ki bo nekoliko razbremenila osnovnošolsko, poleg tega pa bodo verjetno igralci namiznega tenisa dobili v uporabo še sejno dvorano Partizanovega doma na Loku), pričakujemo, da bo od slej šla pot novomeškega namiznega tenisa navzgor. Sekcija se bo v kratkem nekoliko okrepila, saj se bo vanjo vključil bivši igralec Partizana iz Kočevja Kaps, ki bo lahko veliko pomagal tudi kot trener. Če bodo na razpolago še sredstva za rekvizite in tekmovalna, potem se ni bati za uspešen nadaljnji razvoj, saj je v pionirski namiznoteniški šoli, ki jo vodi trenerji Partizana (začela je delati že januarja, toda marca je zaspala, sedaj pa spet deluje in trenutno vključuje 43 tečajnikov — 24 pionirjev in 19 pionirki), precej talentiranega naraščaja, ki se ob rednem delu utegne lepo razviti.

Posebno pa je razveseljivo, da tudi uspehi mladincev in mladink, ki trenirajo v zelo težkih pogojih, niso manjši, kot bi upravičeno pričakovali, ampak večji. To dokazujejo zadnji rezultati, ki so jih dosegli člani Partizana na Jesenicah in v Kranju. Preteklo nedeljo sta bila namreč v teh gorenjskih mestih republiška mladinska turnirja: v Kranju za mladinke, na Jesenicah pa za mladince.

Pogljemo, kako so se odrezali mladinci! Nastopilo je 47 najboljših iz Slovenije, in sicer v šest skupinah. Le dva najuspešnejša sta se uvrstila v finale — Somrak in Gunde. Somrak je zmagal v prvi skupini, kjer je bil glavni favorit Sezonov. Gunde pa je bil drugi v II. skupini za favoritom Trupejem (Odrad).

V finalu je Somrak zelo dobro igral: šestkrat je zmagal in končno osvojil 3. do 4. mesto skupaj z zmagovalcem zadnjega republiškega turnirja Strojnikom (Odrad). To je lep uspeh, ki je potrdil mnenje, da Somrakovi uspehi na zadnjih turnirjih niso bili slučajni. S tem uspehom si je pridobil pravico igrati na zveznem mladinskem turnirju v Zenici. Gunde je zmagal štirikrat (premagal je tudi Krca iz Odrada), kar je zadostovalo komaj za delitev 9. do 10. mesta. Toda tudi to je uspeh.

Omenimo še uspeh Mikčeve na enakem turnirju v Kranju. V predtekmovalju je zmagala brez izgubljenega dvoboja v II. skupini. V finalu dvanajstih najboljših mladink Slovenije je imela spet izredno priložnost, da osvoji prvo mesto, česar pa ni izkoristila. Izgubila je z Zrimčevom, kar je zadostovalo, da je izgubila prvo mesto. Mikčeva se je prav tako uvrstila v predstavnitvo LRS, ki bo 29. in 30. novembra nastopila na zveznem turnirju šestnajstice najboljših v Zenici. fm

V SOBOTO IN NEDELJO V NOVEM MESTU:

OKRAJNI NAMIZNOTENIŠKI TURNIR

Načrti komisije za namizni tenis OZTK Novo mesto, da že 28. oktobra priredi turnir desetorice najboljših igralcev in igralk namiznega tenisa v okraju, je padel v vodo. Vzrok: občinske zveze za telesno kulturo so verjetno razpisne obdržale v predalih, tako da se turnirja udeležili le igralci iz Novega mesta. Zato je bil turnir le občinskega značaja (zmagal je Turk pred Somrakom in Beršerjem).

Načrti komisije za namizni tenis OZTK Novo mesto, da že 28. oktobra priredi turnir desetorice najboljših igralcev in igralk namiznega tenisa v okraju, je padel v vodo. Vzrok: občinske zveze za telesno kulturo so verjetno razpisne obdržale v predalih, tako da se turnirja udeležili le igralci iz Novega mesta. Zato je bil turnir le občinskega značaja (zmagal je Turk pred Somrakom in Beršerjem).

Na turnir je povabljenih 12 najboljših igralcev iz vseh občin okraja ter 8 najboljših igralk iz Novega mesta, Brestanice, Senovega, Krškega in Brežic. Komisija za namizni tenis OZTK je za tri najboljše v moški in ženski konkurenci pripravila zlate, srebrne in bronaste plakete. Kdo je favorit, je težko reči, ker sta Somrak in Turk (oba Novo mesta) zelo izenačena, v ženski konkurenci pa bo o prvem mestu odločal dvoboj Mikec : Turk. fm

Taborniki v Črnomlju gredo v sedmo leto dela

Taborniki Bele krajine, ki smo združeni v Četi belih brez, smo imeli v nedeljo 6. redni občni zbor, na katerem smo kritično ocenili naše delo. Čeprav smo poslali vabila vsem množičnim or-

ganizacijam, smo na občnem zboru lahko pozdravili le predstavnike okrajnega starešinstva ZTS Novo mesto, JLA, mladinskega aktivna na gimnaziji in občinske zveze za telesno kulturo. Zelo smo se jih razveselili in se jim najlepše zahvaljujemo za udeležbo.

Občni zbor je odprla tovarišica Anda Skrbinšek, ki je pozdravila vse navzoče in predlagala dnevni red. Po poročilih smo predlagali razne spremembe v organizaciji tabornikov in naše čete. Predlagali smo tudi, da bi v Črnomlju izvedli okrajni taborniški mnogoboj, odreda pa na žalost ne moremo ustanoviti, ker imamo pre malo vodniškega kadra.

V novo upravo čete smo izvolili kot starešino tovarišico Ando Skrbinšek, prof. Janjo Kamnikar pa za namestnico starešine. Precej pomlajeno upravo bo vodil kot načelnik Jovo Grobovšek.

METLIKA, SUHOR, RADOVICA...

Zaključek tekmovanj v okviru JPI 1962 v metliški občini

Leto telesne kulture mladim je v zaključnem obdobju. Ocenjevalna komisija, ki je obiskala šole in pregledala poročila, je ugotovila stanje in delo po pionirskih oddelkih na šolah. Ena najvažnejših pridobitev letošnje akcije je sklop zdravstvenega in tehničnega osebja zdravstvenega doma v Metliki, da se vsako leto sistematično pregledajo vsi učenci v občini in da se takoj prične zdravljenje nastalih obolenj. To je vredno vse pozornosti in pohvale. Komisija je do-

ločila tudi vrstni red pionirskih oddelkov, katerim bo občinski odbor JPI podelil skromne nagrade.

1. Pionirski odred osnovne šole Metlika: v letošnji akciji so opravili 2577 delovnih ur za ureditev šolskega dvorišča, s postavitvijo orodja, za izkop in odvoz zemlje pri domu TVD »Partizana«, za izkop in ureditev otroške igrišča in izvršena dela na izkopu za komunalno upravo. Opravljeno delo ima vrednost nad 400.000 din. Posadilo so 10.000 smrekovih sa-

dik, na šolskem vrtu opravili 506 delovnih ur in za šolsko kuhinjo nabrali za 100.000 din pridelkov.

Pionirski odred ima svoje šolsko športno društvo s 6 sekcijami. Udeležili so se preko 14 šolskih, občinskih in okrajnih tekmovanj v atletiki, streljanju, šahu in namiznem tenisu. Uvedli so osebne kartone za telesno zmogljivost. Šolski športni znak je osvojilo 50 učencev.

2. Pionirski odred »Martin Južna«, Suhor: program, ki so si ga zastavili, so v celoti izpolnili. Uredili so skromni telovadni prostor z jama za skoke. Pionirski odred ima šahovsko in atletsko ter rokometno sekcijo. Udeležili so se šolskih in občinskih tekmovanj. Izvedli so nabiralne in delovne akcije.

OGLEDALO

Tovariš urednik!

Menim, da bi bilo zlasti v času, ko toliko govorimo in pišemo o prometni varnosti, zelo primerno razširiti akcijo za varnost v prometu tudi na prizadevanje za kulturnejši odnos voznikov motornih vozil do pešcev. Pri tem imam v mislih primere, o katerih so mi te dni veliko pripovedovali znanci ali sem jim bil priča celo sam.

— V ponedeljek, 19. novembra, je skoraj ves dan snežilo v debelih, vodenih kosmih. Nič čudnega, če se je na cestah nabrala plast mokre, umazane brozge, ki so jo mešale noge pešcev, vozila pa brizgala na vse strani. Posebno veliko je bilo plojdre na mostu čez Krko, ki je ena najbolj ozkih prometnih zagat v tem kraju. Tu si mogel videti ta dan najrazličnejše prizore: kako se eni pešci stiskajo čimbolj k mostni ograji, da ne bi bili žrtve brezobzirno vozečih vozil; kako se drugi zaslanjajo z dežniki, poskakujejo, si skušajo drug za drugim poiskati zavetje pred pljuskji; se v strahu ozirajo na novo prihajajoča vozila ter besni sikajo psovke za odhajajočimi, marsikdaj celo škodoželjno smejejočimi se vozniki.

3. Pionirski odred »Nika Belopavličica«, Radovica: uredili so šolsko dvorišče z jama za skoke, opravili nad 500 delovnih ur. Udeležili so se tekmovanj, ki jih je razpisal občinski odbor JPI.

4. Pionirski odred osnovne šole Podzemelj: Udeležili so se občinskih in okrajnih tekmovanj v atletiki, šahu in namiznem tenisu. Odred ima namiznoteniško, šahovsko in streljsko sekcijo. Program so izvršili.

5. Pionirski odred osnovne šole Božakovo: Uredili so si telovadni prostor za ure iz telesne vzgoje. Izvedli so delovne akcije pri čiščenju sadja in vaškega studentca. Imeli so tekmovanja z najbližjimi šolami. Udeležili so se tudi občinskih tekmovanj v igrar in atletiki, streljanju in šahu.

6. Pionirski odred osnovne šole Sela pri Jugorju: Urejšajo prostor okoli šole in šolski vrt. Udeležili so se tekmovanj, ki jih je razpisal občinski odbor JPI. Izvedli so tudi šolska tekmovanja. Skrbje za redno in zdravo telesno vzgojo.

Ljudje med seboj

Podobno se je zgodilo tudi meni. Omenjenega dne sem okoli treh popoldan hodil po desnem pločniku od »Zeleznice« proti kandijski dolnišnici. Nič hudega sluteč me je nato kar nenadoma dohitel zelen džip in mi iz bližine enega metra varadi nagle vožnje brizgnil močan curek umazane brozge po obleki prav do pasu. Ne vem, ali je voznik storil to nalašč, vem pa, da bi lahko stvar preprečil, saj je bil na cesti sam, vrh tega pa bi lahko že ob meni zmanjšal hitrost, saj je samo malo kasneje moral zavirati, ker je zavil na levo v breg proti blokom. Upam, da se nisem zmotil, ko sem na tablici razbral označbo NM-14-27!

Podobno se je zgodilo tudi meni. Omenjenega dne sem okoli treh popoldan hodil po desnem pločniku od »Zeleznice« proti kandijski dolnišnici. Nič hudega sluteč me je nato kar nenadoma dohitel zelen džip in mi iz bližine enega metra varadi nagle vožnje brizgnil močan curek umazane brozge po obleki prav do pasu. Ne vem, ali je voznik storil to nalašč, vem pa, da bi lahko stvar preprečil, saj je bil na cesti sam, vrh tega pa bi lahko že ob meni zmanjšal hitrost, saj je samo malo kasneje moral zavirati, ker je zavil na levo v breg proti blokom. Upam, da se nisem zmotil, ko sem na tablici razbral označbo NM-14-27!

7. Pionirski odred »Staneta Semiča-Dakič«, Gradac: Izvršili so šolska tekmovanja v zimskem in letnem obdobju. Sodelujejo v društvu TVD »Partizana«, Gradac. Udeležili so se tekmovanj, ki jih je razpisal občinski odbor JPI.

8. Pionirski odred osnovne šole Drašiči: Izvršili so vrsto malih del, ki so si jih postavili v programu. Niso imeli možnosti za večje akcije.

Občinski odbor JPI čestita odredom in jim želi še večji uspeh v razvoju telesne kulture. Ivo Likavec

Pešec

Po vsem tem mislim tole: če ima družba vso pravico, da nastopi z ostrino proti tistim, ki z malomarno in brezobzirno vožnjo kršijo cestne predpise in ogrožajo človeška življenja, potem ima ne samo pravico, ampak tudi možnost, da zaščiti državljane pred nekulturnim početjem takih voznikov, kakršne sem navedel v članku!

Požrtvovalnost, pogoji za delo in uspeh črnomaljk

Ob koncu republiškega rokometnega prvenstva so mi članice črnomaljske rokometne ekipe povedale tudi to: »Najprej se zahvaljujemo Dolenjskemu Lstu, da je zvesto posredoval rezultate naših tekem ljubiteljem športa. Drugi časopisi pa naših zmag niso zabeležili. Za nas je že lep uspeh, da smo prišle v republiško ligo. Bile smo enakovredne ljubljanskim ekipam, saj smo pri srečanjih s njimi dosegle 50 odst. možnih točk. Pri srečanju z mariborskimi ekipami pa smo dosegle od 6 možnih točk 4 točke z obmorskimi ekipami 50 odst. možnih točk.« Račurajo, da bodo imele v spomladanski sezoni še več uspeha.

Novomeščanke končno druge!

Na troboju ženskih ekip za odbojkarstva prva Slovenije, ki je bil preteklo nedeljo v Kranju, je ekipa novomeške Partizana zaseda drugo mesto. Zmagala je ekipa Triglava iz Kranja, ki je v celoti izkoristila prednost domačega igrišča. Premagala je naše odbojkarice s 3:1, z istim rezultatom pa tudi odbojkarice mariborskega Branika. Novomeščanke so premagale Branik s 3:0.

Končni rezultat:

1. Triglav (Kranj) 2 2 0 6:2 4
2. Partizan (Nm) 2 1 1 4:3 2
3. Branik (Mrb) 2 0 2 1:6 0

PARTIZAN : BRANIK 3:0 (15:2, 15:3)

V prvem srečanju troboja so Novomeščanke brez večjega truda premagale Mariborčanke s 3:0. Mlada ekipa se ni mogla znajti in je hitro omagala pred izkušenejšimi Novomeščankami, ki so pokazale lepo igro. Celotna ekipa se je odrezala tako, da so dobili upanje celo na prvo mesto.

Novomeščanke končno druge!

igro dopustile, da so domačinke zmagale. Novomeščanke so nastopile v postavi: Požar, Dokl, Zunič, Keber, Kožuh, Čuček in Zupet. Po svoji igri bi zaslužile najvišje mesto, da ga niso dosegle, je več vzrokov: pomanjkljivi treningi, ni telovadnice, bolezen igralk itd.

Če bo sprejel predlog Odbojkarke zveze Jugoslavije, imajo Novomeščanke vse možnosti, da sodelujejo v novi slovensko-hrvaški ligi, ki bo znatno vplivala na izboljšanje odbojke pri nas. Savko Dokl

METLIŠKE ŠPORTNE NOVICE

V nedeljo je Občinska zveza za telesno kulturo v Metliki organizirala šahovsko tekmovanje v počastitev občinskega praznika. Na žalost so nekatere ekipe izostale. Kljub temu so bile igre borbene in športne.

Triglav : Partizan 3:1 (15:5, 15:13, 10:15, 15:13)

V tem srečanju, ki se je končalo z zmago domačink, naše odbojkarice niso pokazale tako lepe igre kot v prvi tekmi. Temu je bila kriva zlasti odsotnost Setinove in Sajatove, kar je poleg izredno slabega sojenja pripomoglo, da so dokaj lahko klonile pred razigrano ekipo Triglava. Nijam namena zmanjševati pomen zmage Kranjčank, kljub temu pa sodim, da bi se v normalnih okoliščinah vrstni red verjetno spremenil.

Triglav : Branik 3:1 (13:15, 15:13, 15:5, 15:6)

Utružena ekipa iz Kranja je na letela v tej igri na spočito ekipo Branika, ki je proti vsem pričakovanjem nudila izreden odpor. Mlade Mariborčanke so v prvem setu igrale z mnogo volje in zmagale, v drugem setu so močno vodile, vendar so z nepaljivo

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

Tedenski koledar

Cetrtek, 22. XI. — Cilka Petek, 23. XI. — Klemen Sobota, 24. XI. — Janez Nedelja, 25. XI. — Katarina Ponedeljek, 26. XI. — Konrad Torek, 27. XI. — Bernard Sreda, 28. XI. — Jakob

KALOGLASA

BOBO oddam v Novem mestu. Naslov v upravi lista (1364-62).

NIZKE VRTNICE mahonijo in liguster dobite pri: Jamnikar, Krška vas.

KUHINJSKO KREDENCO, stole, mizo, divan in otroško kombinirano posteljo prodam. Naslov v upravi lista (1357-62).

ENOSTANOVANJSKO HIŠO s sadnim in zelenjadnim vrtom na lepem kraju v bližini Novega mesta prodam. Naslov v upravi lista (1356-62).

ZA 3 METRE suhih drv zamenjam v Novem mestu dva para moških zimskih čevljev (št. 44 in 39) ter debelo kratko moško zimsko suknjo. Naslov v upravi lista.

DOBRO OHRANJEN šivalni stroj »Singer« kupi Gosonar, Biatnik šte. 6a, Crnomelj.

DOBRO OHRANJENO tehniko od 150 do 300 kg kupim. Naslov v upravi lista (1353-62).

POUCUJEM desetprstni sistem slepega tipkanja. Fani Oberč, Brežice, Vodnikova 7.

STAREJŠA ZENSKA z večjim otrokom gre pomagat v gospodinjstvo za hrano in stanovanje (k starejšim osebam). Naslov v upravi lista (1354-62).

ZA JNA prosim pošljite naslov pod značko »Plava potas (1360-62)«.

KUHINJO, omaro, električni šivalni stroj, sesalec, prešite odjeje ter otroško in žensko kolo prodam. Helena Junc, Videm-Krško, Nova Resa 21.

HIŠO z gospodarskim poslojem in vsem inventarjem ter 80 a vinograde, 1,35 ha sadovnjaka in oranice, bukovim gozdom za drva in kostanjevim gozdom za sekanje kolja prodam. Betoniran vodnjak. Posedstvo je med Mirno pečjo in Hmeljnikom nad avto cesto Ljubljana-Zagreb. Cena je 850.000 din. Ponudbe v pravo listo (1366-62).

KOSARO za dojenčka z žimnico in odeljico, 3 jazbečje strojene kože prodam. — Lešnjak, Majde Silc, 18.

PREKLICI

Preklucijem izgubljeno zdravstveno izkaznico št. 221730, na ime Janez Hribar, Gorenja vas 22, Mirna.

KINO

Brestanica: 24. in 25. XI. jugoslovanski barvni film »Kapetan Lešja«. 26. in 27. XI. jugoslovanski barvni film »Kočija sanje«.

GIBANJE PREBIVALSTVA

MATICNI URAD SENTERPERT

Oktober ni bilo rojstev izven bolnišnice.

Poročila sta se: Alojzij Lamovešek, zidar, pomočnik z Vel. Cirknice, in Veronika Berdik, poljedelka iz Bistrice.

Umrli so: Angela Odlaček, kmetovalka iz Brinja, 64 let; Ursula Livk, kmetovalka iz Homa, 70 let; Leopold Zupancič, kmetovalec iz Bistrice, 82 let; Jože Slapšek, kmetovalec iz Hrastrnega, 84 let.

MATICNI URAD CRNOMELJ

Oktober so bile rojene tri deklice.

Poročili so se: Martin Svajger, mizar, pomočnik iz Crnomlja,

Brežice: 23. in 24. XI. madžarski film »Lejla in Gabors«. 25. XI. amer. barvni film »Darbi O'Gille, malineja«. 26. in 27. XI. franc. film »Jezik za zobe«.

Crnomelj: 23. in 25. XI. italijanski film »Noč«. 27. in 28. XI. francoski film »Preobrate«.

Kostanjevica: 25. XI. francosko-italijanski film »Žena in njena igračka«.

Metlika: 24. in 25. XI. ameriški film »Starec in morje«. 28. XI. italijanski film »Sedmi razred«.

Novo mesto — »Krka«: od 27. do 29. XI. ital. film »Človek v dežnem plašču«.

Novo mesto — Dom JLA: od 23. do 25. XI. nemški film »Tisoč oči dr. Mabuļjas«. Od 27. do 29. XI. jugoslovanski film »Stopnice hrabrosti«.

Senovo: 24. in 25. XI. francoski film »Slabe žene«.

Sevnica: 24. in 25. XI. ameriški film »Najbolje od vseh«.

Sentjernež: 24. in 25. XI. jugoslovansko-italijanski film »Kapor«.

Trebnje: 24. in 25. XI. italijanski film »Kam s truplom?«.

Semič: 25. XI. amer. film »Na svidenje, Rim!«.

in Branka Stipanovič, pletilja iz Bojanec; Anton Veselič, gumar iz Turge, in Marija Kordeš, gradbeni tehnik iz Kranja; Jožef Romšek, avtomehaničar, in Marija Peteh, natakarica, oba iz Kočevja pri Crnomlju; Obrad Radojčić, livar iz Crnomlja, in Antonija Segina, šivilja iz Cerkviciš.

Umrli so: Janez Setine, livar iz Crnomlja, 58 let; Anton Volf, elektrotehnik z Starega grada, 34 let; Ivana Petrovič, gospodinja iz Loke, 49 let; Branko Strucelj, otrok iz Grbelj, 1 mesec; Martina Spreizer, otrok iz Crnomlja.

MATICNI URAD ZUZEMBERK

Oktober je bila rojena ena deklica.

Poročili so se: Metod Zupanc, kmetovalec iz Znojil, in Draga Jarc, delavka iz Stavče vasi; Matija Hočevar, delavec iz Podlippe, in Melita Brajdič, delavka iz Podlippe pri Dvoru.

Umrli so: Barbara Maver, kmetovalka z Brezove rebri, 74 let; Franc Novinec, kmetovalec iz Vel. Lipovca, 70 let; Franc Zupancič, učitelj iz Sred. Lipovca, 75 let.

MATICNI URAD KOSTANJEVICA

Oktober je bil rojen en deček. Poročili so se: Stanislav Cvelbar, uslužbenec iz Dol. Prekope, in Antonija Košar, bolničarka iz Brežice; Stanislav Božič, kmet iz Vrbja, in Antonija Klemenčič, kmetovalka iz Ostrea.

Umrli so: Janez Debeljak, kmetovalec iz Kočarije, star 80 let; Marija Serina, kmetovalka iz Gor. Prekope, stara 68 let; Neža Olovce, učiteljica iz Ostrea, stara 77 let.

MATICNI URAD NOVO MESTO

V času od 12. do 19. novembra

OBJAVE — RAZPISI

Prodaja osnovnih sredstev

PEKARNA IN SLASNICARNA v Novem mestu proda najboljšemu ponudniku: tričekel, večji ročni voziček, manjši ročni voziček.

Ogled v pekarni v Ločni.

Piščanci na zalogi!

KMETJSKA ZADRUGA BREŽICE obvešča cenjene odjemalce, da ima na razpolago kvalitetne piščance pohance. Prezimate jih lahko vsak dan od 7. do 15. ure na posestvu Mokrice. Telefon: Jesenice na Dolenjskem št. 2.

je bilo rojenih 16 dečkov in 16 deklic.

Poročili so se: Alojz Kristan, sofer iz Češče vasi, in Marija Golobč, uslužbenka iz Dol. Kamenc; Dominik Kralj, mizar iz Verduna, in Jožeta Novak, delavka iz Gaberja; Anton Cvelbar, delavec iz Dol. Kamenc, in Antonija Gričar, uslužbenka iz Mačkova; Jože Kovčič, delavec iz Crnomlja, in Danica Muhlč, delavka iz Gor. Lakovnic; Anton Vidmar, posestnik iz Vel. Škrjanč, in Frančiška Biatnik, delavka iz Uršnih sel.

Umrli je Stefka Znidaršič, otrok iz Roj, stara 1 leto.

Iz novomeške porodnišnice

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Marija Juršič iz Vel. Brusnice — dečka, Alojzija Kerevec iz Irče vasi — deklco, Jožeta Pečavar iz Nestopljive vasi — dečka, Rozalija Ajdič iz Cemš — dečka, Marija Peršina iz Dol. Toplice — dečka, Tončka Lekše iz Hudenja — dečka, Olga Drevenšek iz Žužemberka — deklco, Amalija Fabjan iz Lopate — deklco, Danica Avsec iz Vavpče vasi — deklco, Danica Cargo iz Krškega — dečka, Terezija Kambič iz Gradca — deklco, Marija Pirc iz Vidma-Krškega — deklco, Jožica Brinovec iz Studenca — dečka, Jožica Juršič iz Vel. Cerovca — deklco, Slavka Bartelj z Mirne — deklco, Darinka Plut iz Crnomlja — dečka, Jožeta Saje iz Dol. Kamenja — dečka, Jožica Cvelbar iz Škocjana — deklco, Albina Selak iz Dolenje vasi — deklco, Nada Brajdič iz Podgorca — deklco, Fani Zabkar iz Leskovca — dečka, Marija Poglavec iz Gor. Straže — dečka, Stanislava Drenik iz Bršlina — dečka, Vida Mrvar iz Dešeče vasi — dečka, Manka Cavičič iz Bršlina — dečka, Ana Simončič iz Zapuž — deklco.

OBRTNI SERVIS

SEMIČ

razpisuje mesto

poslovođe

čevljarskega odseka

Pogoj: visoko kvalificirani

čevljar s prakso.

V najem vzamemo

stružnico

za železo

Ponudbe pošljite na

upravo podjetja.

KRVODAJALCI V PRETEKLEM TEDNU

Pretekli teden so na novomeški transfuzijski postaji darovali kri: Josip Neral in Terezija Kraševc iz Zavoda za zdravstveno varstvo v Novem mestu; Lado Janez iz »Novoteksa«; Stefka Pirnar iz Zdravstvenega doma v Novem mestu; Alojz Poljanec iz Komunalnega podjetja, Novo mesto, Tilka Tomažin iz trg. podjetja »Dolenjska«, Novo mesto, ter naslednji tovariši in tovarišice, člani kolektiva Splošne bolnišnice v Novem mestu: Kristina Ostronič, Marija Grahek, Ivan Pograjc, Ivan Sime, Franc Spendal, Pavla Gabrijel, dr. Marjeta Turk, Marija Medoš, Marjana Lindič, Jože Košir.

Navedenim se lepo zahvaljuje vsa javnost, posebno pa vodstvo transfuzijske postaje in okrajni odbor Rdečega križa. Se je čas, da se prijavijo za oddajo krvi tudi člani ostalih kolektivov kakor tudi posamezniki!

Iz brežiške porodnišnice

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Fanika Lazanski iz Vel. Doline — dečka, Marija Zorko iz Prešne Loke — dečka, Fanika Cudovan iz Sevnice — deček, Božica Hrgar iz Laduča — deklco, Berta Pečar iz Trnja — deklco, Ivanka Grmovšek iz Globokega — deklco, Katica Čoha iz Ključa — deklco, Mihaela Mirt iz Vidma-Krškega — deklco, Emilija Petan iz Bukoška — dečka, Doroteja Abram iz Vidma-Krškega — dečka.

KRONIKA + NESREČE

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški bolnišnici: Stefanija Avguštin, živinorejka iz Starega Loga, je padla s kolesa in si poškodovala glavo; Andrej Markovič, sin uslužbenca iz Loga, je stopil v vedro vroče vode in se opeknil; Zvonko Hočevar, sin delavca iz Skrovnika, je padel s stola in si poškodoval levo nogo.

ALI JE REŠEN PROBLEM MLADINSKEGA PLESA V NOvem MESTU?

Na osnovi prispevka v Dolenjskem listu o mladinskem plesu v Bršlinu in razprave na mladinski konferenci občine Novo mesto je občinski komite LMS hitro ukrepal in sklical posvetovalce, ki naj bi rešilo ta problem. Posvetovalci so se udeležili ravnotežni srednjih šol in osnovne šole, predstavniki SZDL in ZK, nekateri zastopniki delovnih kolektivov in predstavniki mladine. Ker so se vsi strinjali, da je treba šolski in delavski mladini v Novem mestu nuditi prijetno in vzgojno razvedrilo, so skušali kar najbolj realno poiskati hitro rešitev. Ker v Novem mestu trenutno ni primerne prostora za tako prireditev, je bilo treba poiskati rešitev v eni izmed novomeških telovadnic. Gimnazijska telovadnica pa je v popravilu, zato je vodstvo osnovne šole razumelo težko stanje in da-

lo svojo telovadnico na razpolago za nedeljske popoldneve. Občinski komite LMS se je obvezal, da bo sestavil s predstavniki mladine, prosvetnih delavcev in zastopnikov organizacij poseben plesni odbor, ki naj bi skrbel za vzgojni ples mladine in primerno organizacijo. Ker pa je v zvezi s pripravo kulturnega mladinskega plesa precej dela, se bodo začeli prvi mladinski plesi v Novem mestu v začetku decembra.

S tem v zvezi se je pojavil tudi problem plesnih vaj. Odbor bo prevzel tudi to in bo skušal na ta način vzgajati mladino, da bodo plesne vaje res prava šola kulturnega vedenja.

Seveda je to le začasna rešitev, saj so vse novomeške telovadnice preveč zasedene. Zato je nujna zahteva po novi dvorani, ki bi bila na razpolago za plesne in tudi ostale prireditve. Zato bi se morali začeti ponovno pogovarjati o graditvi novega kulturnega doma, saj je res žalostno, da ga Novo mesto, ki je središče okraja in ne več tako majhno mesto, kot je bilo nekoč, še vedno nima. S tem bi bili rešeni tudi vsi podobni problemi.

Ne jezite se, če ga v

trafiki zmanjka:

DOLENJSKI LIST

si naročite na vaš

domači naslov

21-227

21-227

21-227

21-227

21-227

21-227

21-227

21-227

21-227

21-227

21-227

21-227

21-227

21-227

21-227

21-227

21-227

21-227

21-227

21-227

21-227

21-227

21-227

21-227

21-227

21-227

21-227

21-227

21-227

21-227

21-227

21-227

21-227

21-227

21-227

21-227

21-227

21-227

21-227

21-227

21-227

21-227

21-227

21-227

21-227

Inž. Veljko Brajovič je po nesreči še pobegnil!

15. novembra sta po avtomobilski cesti iz Novega mesta proti Otočcu potovala motoristi Ivan Pavlin in sopotnica Rozalija Repše. Nedaleč od bencinske črpalke na Otočcu sta zaslišala za seboj zvočne signale osebnega avtomobila. Voznik tega avtomobila ju je prehitel na mestu, kjer bela črta ni pretrgana. Ko je motorista že prehitel, je začel svoje vozilo naglo ustavljati. Pri tem je motoristu zaprl pot, zato se je Pavlin zaletel vanj. Udarec je bil tako močan, da ga je vrnil po cesti, sopotnica R. Repše pa na streho avtomobila, odkoder je padla na cesto. Sofer osebnega vozila je odprl okno in pogledal, kaj se dogaja, nakar je naglo pritisnil na

plin in pobegnil proti Zagrebu. Poškodovana Rozalija Repše je o nesreči obvestila varnostne organe v Novem mestu, ki so takoj začeli ukrepati.

Pobeglega avtomobilista so prestregli že v Brežicah. Ugotovili so, da gre za inž. VELJKO BRAJOVIČA, ki je kot fizik zaposlen v Inštitutu za nuklearne vede v Beogradu, stanujoč v Beogradu, Ulica proletarskih brigad 82. Brajovič je sofer z mednarodnim vozniškim dovoljenjem »B« kategorije, 15. novembra pa je vozil svoj oseben avtomobil BG 91-16. Z njim so potovale tudi njegova mati Zorka Brajovič, Ljubica Grubovič in Ljiljana Ruvič.

Ko so Brajoviča varnostni organi poslali na mesto, kjer se je pripetila nesreča, se je izgovarjal, da je naprej odpeljal zato, ker mu je menda sopotnica motorista Repševa »grozila s čevlji«. Dejal je tudi, da je »moral« v Zagreb, ker je njegova mati med potjo zbolela.

Vsi dokazi pa so govorili proti Brajovičevim pojasnilom. Voznik z mednarodnim vozniškim dovoljenjem si je »bolezen« izmislil.

Upamo, da bo Veljko Brajovič naposled le spoznal, da se morajo tudi vozniki z mednarodnim vozniškim dovoljenjem »B« kategorije sprijazniti z dejstvom, da si sami ne morejo »vzeti« prednosti in počenjati na cesti, kar bi se jim zahotelo.

Sreča v nesreči je bila, da se potnika na motorju nista huje poškodovala. Oba sta se zatekla v novomeško bolnišnico.

NE ZAMUDITE NAGRADNE KRIŽANKE

v prihodnji številki DOLENJSKEGA LISTA, ki bo izšla v sredo, 28. novembra, na 24 straneh! Zanimali vas bodo tudi članki:

— Delež novomeškega okraja v jugoslovanskem gospodarstvu

— Halo, Slovenija!

— BEOGRAD — srce Jugoslavije

— Po sledovih staroselcev ob Kolpi

— Juriš na 20.000 izvodov!

— France je pa ribe lovil ...

— BETI se osamosvaja in specializira

Prosimo, opozorite na prihodnjo številko DOLENJSKEGA LISTA znanec, prijatelje in sosede, ki domačega tednika še nimajo: brezplačen izvod našega časnika naj zahtevajo od svojega pismonoše, ki ima zanje pripravljeno tudi naročilnico. Pomagajte tudi vi pri uresničevanju gesla:

V VSAKO HIŠO NAŠEGA OKRAJA DOLENJSKI LIST!

SPORED RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.05, 6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 17.00, 19.30, 22.00. Pisan glasbeni spored od 5.00 do 8.00.

PETEK, 23. NOVEMBRA: 8.05 Glasba rdeče zemlje. 9.50 Venček narodnih. 10.15 IV. dejanje opere »Manon Lescaut«. 11.00 Pozor, nimaš prednosti! 12.05 Radijska kmečka univerza — inž. Erik Elsel: O načinih siliranja krme. 12.46 Melodije, ki jih radi poslušate. 13.30 Za prijetno razvedrilo. 14.35 Voščila za 29. november. 15.15 Znameniti operni zbori. 15.45 Jezikovni pogovori. 18.10 V ritmu Latinske Amerike. 18.45 Iz naših kolektivov. 19.05 Zvočne razglednice za praznik. 20.00 Malo instrumentov — veliko glasbe. 21.00 Zabavna glasba. 21.15 Oddaja o morju in pomorskih.

SOBOTA, 24. NOVEMBRA: 8.35 Dvajset minut s tržaškimi umetniki. 9.25 Popevke in plesni zvoki. 11.00 Pozor, nimaš prednosti! 12.05 Kmetijski nasveti — dr. Branko Rebesko: Plodnostne motnje pri kravah. 13.30 Lepe melodije. 14.35 Borbene pesmi z voščili za dan republike. 15.15 Malo od včeraj — malo od danes. 17.05 Gremo v kino. 18.10 Novo v naši disko-

teki. 19.05 Zvočne razglednice za praznik 29. november. 20.00 Pred in za kulisami operete. 21.00 Za konec tedna ples. 22.15 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 25. NOVEMBRA: 8.00 Mladinska radijska igra »Kje je robot?«. 9.05 Za ljubitelje simfonične glasbe. 10.00 Še pomnite, tovariši! ... 10.30 Pesmi o uporu in boju. — 40. Nedeljska reportaža. 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 13.30 Za našo vas. 14.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.15 Veseli ritmi. 16.00 Humoreska tega tedna. 17.05 Intermezzo na hammond orglah. 17.10 »En dan z Edvardom« — radijska igra. 18.30 Sportna nedelja. 19.05 Zvočne razglednice za 29. november. 20.00 Izberite svojo melodijo! 22.15 Skupni jugoslovanski program.

PONEDELJEK, 26. NOVEMBRA: 8.55 Za mlade radovedne. 9.50 Nekaj narodnih zapoje Darinka Rezek. 10.35 Naš podlistek: »Navzgor po rekli«. 11.00 Pozor, nimaš prednosti! 12.05 Radijska kmečka univerza — Stojan Vrabl: Nekateri novejši pogledi na varstvo intenzivnih vinogradov. 13.30 Arje iz romantičnih oper. 14.05 V paviljonu zabavnih melodij. 15.15

ščance pohance. Prezimate jih lahko vsak dan od 7. do 15. ure na posestvu Mokrice. Telefon: Jesenice na Dolenjskem št. 2.

OBVESTILO

MLIN KOVACIČ, NOVO MESTO, obvešča vse kmete, da ima na zalogi v zameno za žito: fino belo, navadno belo, rjeno, soršično, ajdovo, koruzno in zmesno moko, ješprenj, kašo itd. Zamenjava žita za mlevske izdelke je vsak dan od 6. do 14. ure, razen sobote in nedelje. Moka je po kvaliteti prav taka kot do sedaj.

Drobne skladike velikih mojstrov. 17.05 Obdobja slovenskega samospava. 17.40 Od melodije do melodije. 18.10 Popevke in ritmi Latinske Amerike. 18.45 Radijska univerza. 19.05 Zvočne razglednice za 29. november. 20.00 Skupni program JRT.

TOREK, 27. NOVEMBRA: 8.30 Zabavni kalejdoskop. 9.45 Štiri skladike Borisa Franka. 11.00 Pozor, nimaš prednosti! 12.05 Kmetijski nasveti — inž. Milan Cigler: Gozdni delavci in uvajanje mehanizacije v gozdno delo. 13.30 Iz pravičnega sveta. 14.35 Prijubljene viže z voščili za 29. november. 15.30 V torek na svidenje. 17.05 Koncert po željah posluš